

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Ракописите не се враќаат. Огласи по тарифата.

Понеделник, 14 февруари 1977

Скопје

Број 6

Год. XXXIII

Претплатата за 1977 година изнесува 380 динари. Овој број чини 6 дин. Жиро сметка 40100-601-123

33.

Врз основа на член 299, точка 22 и член 339 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија и точка 4 од делот Посебни обврски и задачи за развојот и дејностите од посебно значење за остварување на договорената политика во областа на општествените дејности од Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1976 до 1980 година, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 26 јануари 1977 година и на седницата на Собранието на Републиката заедница на здравството и здравственото осигурување, одржана на 26 јануари 1977 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА НАМАЛУВАЊЕ ВИСОКАТА СМРТНОСТ НА ДОЕНЧИЊАТА И МАЛИТЕ ДЕЦА ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1976—1980 ГОДИНА

Член 1

Со оваа одлука се утврдува Програмата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца во Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1976—1980 година.

Член 2

Програмата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца во СР Македонија за периодот од 1976—1980 година е составен дел на оваа одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОВРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 06-315

26 јануари 1977 година

Скопје

Претседател
на Соборот на здружениот
труд,

инж. Љубомир Гиговски, с. р.

Претседател
на Собранието
на СРМ,

Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Собранието на Републиката
заедница на здравството
и здравственото осигурување,

Никола Арсовски, с. р.

ПРОГРАМА

ЗА НАМАЛУВАЊЕ ВИСОКАТА СМРТНОСТ НА ДОЕНЧИЊАТА И МАЛИТЕ ДЕЦА ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 1976—1980 ГОДИНА

I

Во периодот од 1976—1980 година ќе продолжи акцијата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца на селските подрачја од Републиката.

II

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Програмата треба да придонесе за намалување смртноста на доенчињата во Социјалистичка Република Македонија преку подобрување на здравствената заштита на мајките и децата, т. е. преку зголемување процентот на раѓањето со стручна помош, опфаќање на доенчињата, предучилишните деца и жените во советувалиштата, зајакнување на патронажната служба, планирање на семејството и други превентивни дејности.

Истовремено оваа програма треба да овозможи на селското население, како целина, да му се обезбеди достапна здравствена заштита и со тоа значајно да му се подобрат условите за живеење.

III

МЕРКИ ЗА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствените работници што ќе ја спроведуваат оваа програма — лекарите, медицинските сестри и акушерките, покрај обезбедување на благовремено лекување на болните, ќе преземат и специјални мерки за здравствена заштита на мајките и децата и тоа:

а) за доенчињата и малите деца:

- систематски прегледи за следење развитокот и здравствената состојба;
- давање совети по сите прашања поврзани со здравјето и развитокот на децата;
- спроведување на активна имунизација и други профилактички мерки;
- патронажна дејност;

б) за училишните деца:

- систематско следење на физичкиот и психичкиот развиток и здравствената состојба на училишните деца преку систематски прегледи на училишните деца од I, IV и VII одделение на осумгодишните училишта;
- давање совети на родителите, наставниците и учениците во врска со зачувувањето на здравјето;

- континуирана имунизација;
- здравствено воспитување;

в) за жените:

- грижа за здравјето на жените во текот на бременоста (прегледи во советувалиштата, патронажни посети, контрола на забите, лабораториски анализи и др.);
- раѓање со стручна помош — во установа или дома со бабича;

— надзор на здравјето на жената во текот на леунството (прегледи, патронажни посети, совети и др.);

— работа на планирање на семејството и упатување на жените за примена на современите методи на контрацепција;

— здравствено воспитување на жените.

IV

НИВО НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И ЗАШТИТА ШТО КЕ СЕ ПОСТИГНЕ ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА КАЈ МАЈКИТЕ И ДЕЦАТА ВО 1980 ГОДИНА

Врз основа на досегашното движење на показателите за здравствената состојба и заштитата во последните години, реализацијата на Акционата програма за задолжителни видови на здравствена заштита, Програмата за подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба и оваа програма, во 1980 година во СРМ ќе биде достигнато следното ниво на здравствена состојба и заштита на мајките и децата:

1. стапката на смртноста на доенчињата во Републиката ќе се намали на околу 49‰, достигнувајќи 36‰ во градовите и 52‰ на селското подрачје;

2. процентот на оените со стечена помош ќе порасне на околу 80;

3. процентот на нелекуваните доенчиња пред смрт ќе опадне на околу 10—15, достигнувајќи 1—2‰ во градовите и 20—25‰ на село;

4. опфатот на доенчињата и трудниците во советувањата ќе достигне околу 90‰ со во просек 3,6 посети по доенче и 3,3 по трудница;

5. советувањата за контрацепција ќе достигнат ниво од 22 совети на 100 жени од фертилен период;

6. со систематски прегледи ќе бидат опфатени околу 35‰ од децата на возраст од 7—19 години;

7. патронажната служба ќе обезбеди 2 посети по трудница, 1 по леунка и 2,2 по доенче;

8. со имунизација ќе бидат опфатени над 85‰ од подлежащите.

V

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

За обезбедување на услови за подобро опфаќање на мајките и децата со основната здравствена заштита и извршување на мерки од специфичната заштита ќе се обезбеди следното:

1. проширување на мрежата на медицинските единици на селското подрачје со зголемување бројот на вработените здравствени работници;

2. во 1980 година здравствената заштита на селското подрачје ќе се спроведува од здравствените работници утврдени според следната табела:

Општина	Мед. един.		Лек.		Мед. сест.		Акушерки	
	1974	1980	1974	1980	1974	1980	1974	1980
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Дебар	2	3	4	4	5	6	5	6
Гостивар	9	11	9	16	18	32	18	36
Тетово	11	15	13	23	36	46	10	52
Струга	7	8	8	10	17	20	13	18
Кичево	3	6	4	7	5	14	4	12
Куманово	7	14	7	16	12	32	5	25
Мак. Брод	3	4	4	4	5	8	4	5
Прилеп	5	9	5	11	10	22	14	14
Крушево	2	2	1	2	1	4	4	4
Охрид	5	7	5	7	4	14	3	6
Скопје	18	22	26	31	26	62	17	40
Виница	—	2	—	3	—	6	4	4
Кочани	1	4	2	6	6	12	4	8
Титов Велес	4	7	4	6	4	12	3	8
Ресен	1	3	1	4	1	8	3	3

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Берово	1	3	1	3	7	6	3	4
Делчево	3	4	3	4	7	8	4	6
Св. Николе	2	4	2	3	3	6	3	3
Кр. Паланка	1	4	1	6	4	12	2	7
Радовиш	1	3	1	4	1	8	2	7
Битола	9	10	9	14	14	28	11	11
Кавадарци	2	3	2	3	2	6	9	9
Неготино	1	3	1	3	—	6	4	4
Штип	1	2	1	3	1	6	8	8
Струмица	4	8	6	13	11	26	14	21
Кратово	1	3	1	3	1	6	3	3
Валандово	—	2	—	2	2	4	1	2
Демир Хисар	1	3	3	4	6	8	5	5
Гевгелија	3	5	3	5	4	10	5	6
Пробиштип	1	2	1	3	—	6	3	3
Вкупно:	109	176	125	223	211	444	188	340

3. обезбедување на услови за нормална работа преку изградба и опремување на нови медицински единици како што е прикажано во следната табела:

Медицински единици за кои ќе се изградат објекти во периодот од 1976—1980 година

Општина	Здравствена станица			Стан	
	Тип А	Тип Б	Тип В	За лекар	За сред. мед. кадар
Виница	—	—	1	—	1
Кр. Паланка	—	—	2	—	2
Гостивар	—	1	1	—	2
Делчево	—	—	1	—	1
Демир Хисар	—	—	1	—	1
Кичево	—	—	1	—	1
Кочани	—	1	—	—	1
Куманово	—	1	2	—	3
Неготино	—	—	1	—	1
Прилеп	—	1	1	—	2
Радовиш	—	—	1	—	1
Ресен	—	1	—	1	1
Скопје	—	1	2	—	3
Струмица	—	2	—	1	1
Тетово	2	—	—	2	2
Т. Велес	—	—	1	—	1
Вкупно:	2	8	15	4	23

Се предвидува да биде изградена работна и станбена површина од 3.760 м². Медицинските единици по својата развиеност и големина се од три типа:

Тип А е развиена медицинска единица во која има, покрај дејност од општа пракса, забоздравствена дејност, лабораторија, аптека и хигиено-епидемиолошка служба. Работната површина изнесува 180 м².

Тип Б е медицинска единица со постојан лекар, медицинска сестра, акушерка и забар, а со работна површина од 140 м².

Тип В е медицинска единица без постојан лекар, а со постојана акушерка или медицинска сестра и работна површина од 70 м²;

4. обезбедување на стручно-методолошка помош на здравствените работници од селските медицински единици од страна на Заводот за здравствена заштита на мајки и деца и локалните педијатри и гинеколози;

5. следење на извршувањето на плановите за работа на медицинските единици на село од страна на медицински центар — здравствен дом;

6. соработка на службата за здравствена заштита на мајки и деца и медицинските единици на село со Црвениот крст, Конференцијата за општествена активност на жените и сите други органи и организации кои можат да придонесат за реализација на зацртаните цели во Програмата.

VI НАЧЕЛНИ ПОСТАВКИ

1. Врз основа на оваа програма, собранијата на општините треба да изготвят и усвојат свои програми во кои како минимум треба да бидат застапени планираните подобрувања (зголемување) на медицинскиот персонал на селското подрачје и изградба на новите медицински единици.

2. Во програмите на општините треба да бидат прецизно определени изворите за финансирање.

3. Сите медицински единици треба да бидат опремени со неопходната медицинска опрема и моторно возило, според карактеристиките на теренот.

4. Здравствената заштита на населението ќе се укажува по единствена методологија т.е. ќе се применува активниот метод на здравствената заштита.

5. Распределбата на средствата, со кои Републиката и Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување ќе учествуваат во спроведувањето на оваа програма, по намени и општини ќе се врши врз основа на економски и медицински критериуми што ќе ги утврди посебна комисија за следење на спроведувањето на Програмата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца.

VII ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Во реализацијата на оваа програма ќе учествуваат општинските и основните заедници на здравството и здравственото осигурување, општините, Републиката и Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување.

За реализација на Програмата за периодот од 1976—1980 година Републиката ќе учествува со средства во височина на издвоениот износ во Програмата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца за 1975 година, валоризиран со предвидениот можен пораст на општата и заедничката потрошувачка, утврден со Резолуцијата за економскиот и социјалниот развој на Социјалистичка Република Македонија за тековната година. Освен тоа, за учество во зголемувањето на бројот на здравствените станици на село, Републиката обезбедува participacija во износ од 10.000.000 динари за периодот од 1976—1980 година.

Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување ќе учествува со средства во височина на издвоениот износ по Програмата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца за 1975 година, валоризиран со предвидениот можен пораст на општата и заедничката потрошувачка, утврден со Резолуцијата на економскиот и социјалниот развој на СР Македонија за тековната година.

Општините ќе учествуваат со средства за остварување на задачите од Програмата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца во височина на издвоениот износ за таа цел во 1975 година, валоризиран со предвидениот можен пораст на општата и заедничката потрошувачка, утврден со Резолуцијата за економскиот и социјалниот развој на СР Македонија за тековната година.

34.

Врз основа на член 299, точка 22 и член 339 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија и точка 5 од делот Посебни обврски и задачи за развојот на дејностите од посебно значење за остварување на договорената политика во областа на општествените дејности од Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1976 до 1980 година, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 26 јануари

1977 година и на седницата на Собранието на Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување, одржана на 26 јануари 1977 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА САНИТАРНО-ХИГИЕНСКАТА И ЕПИДЕМИОЛОШКАТА СОСТОЈБА ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 1977 ГОДИНА

Член 1

Со оваа одлука се утврдува Програмата за подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во Социјалистичка Република Македонија за 1977 година.

Член 2

Програмата за подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во Социјалистичка Република Македонија за 1977 година е составен дел на оваа одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 06-312

26 јануари 1977 година
Скопје

Претседател
на Соборот на здружениот
труд,
инж. Љубомир Гиговски, с. р.

Претседател
на Собранието
на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Собранието на Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување,
Никола Арсовски, с. р.

ПРОГРАМА

ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА САНИТАРНО-ХИГИЕНСКАТА И ЕПИДЕМИОЛОШКАТА СОСТОЈБА ВО СР МАКЕДОНИЈА ВО 1977 ГОДИНА

I

Во текот на 1977 година ќе продолжи спроведувањето на мерките и дејностите насочени кон решавање на најприоритетните проблеми во подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во СРМ, со што ќе продолжат дејностите и мерките што беа планирани и кои се започнати во 1971 година кога почна да се реализира Акционата програма.

Целта на оваа акциона програма е да се постигне подобрување на санитарно-хигиенската положба, првенствено во селата каде што состојбата е потешка отколку во градот. Со Програмата се предвидени мерки за значително намалување на црвените заразни заболувања, мерки за намалување и ерадикација на одделни заразни заболувања за кои постојат специфични ефикасни мерки за заштита, следење на загадувањето на површинските води, следење на загадувањето на воздухот и одразот врз здравјето на населението во најзагрозените населени места, подобрување на положбата и хигиенско-епидемиолошките дејности и санитарно-инспекциските служби. Спроведувањето на наведените мерки и дејности значително ќе придонесе и за подготвување на територијата за општо-народна одбрана, како и за подобрување на животниот стандард воопшто.

Во текот на 1977 година се предвидува следниот обем на задачи:

II ПОДОБРУВАЊЕ НА САНИТАРНО-ХИГИЕНСКИТЕ ПРИЛИКИ НА ВОДОСНАБДУВАЊЕТО И ОТСРАНУВАЊЕ НА ОТПАДНИТЕ ВОДИ И МАТЕРИИ ВО СЕЛАТА

За реализација на оваа задача се предвидуваат санитарно-технички мерки за намалување и ограничување ширењето на причинителите на акутните цревни заразни заболувања и тоа мерки за санитарно отстранување на фекалните отпадни материји во селските домаќинства и мерки за подобрување на водоснабдувањето во нив.

Во 1977 година се предвидува да се реши положбата на водоснабдувањето во околу 50 села со околу 120 км. водоводни цевки од разни профили и соодветни материјали.

За реализација на оваа програма:

— Републиката учествува во изградба на водоснабдителните објекти со материјална помош (водоводни цевки од извориштето до населеното место) и стручна помош (преглед на водата од извориштето според постојните прописи, преглед на проектот, преглед на извориштето и неговата околина, надзор во текот на градбата, преглед на завршениот објект);

— општините учествуваат со материјални средства за изготвување на квалитетна инвестиционо-техничка документација (проект) за обезбедување на градежни материјали и квалификувана работна рака, како и за технички надзор во текот на градбата. Општините исто така треба да обезбедат услови за решавање на имотно-правните односи во спорните случаи;

— месните заедници учествуваат во изградбата на објектите за водоснабдување во вид на работна рака со парични средства и со материјали.

Средствата за учество на Републиката ќе се доделуваат на јавен конкурс.

Изборот на населбите ќе се врши според следните критериуми, при што наведениот редослед истовремено претставува и приоритет:

— несигурна или лоша епидемиолошка состојба во врска со акутните цревни заразни заболувања;

— тешка санитарно-хигиенска состојба на водоснабдувањето, мало количество на достапна вода, лош квалитет на водата, руинирани водоснабдителни објекти;

— можност со рационални зафати и вложувања да се обезбеди хигиенско водоснабдување за што поголем број жители односно села.

Како главна санитарно-техничка мерка за намалување и ограничување ширењето на причинителите на акутните цревни заразни заболувања е изградбата на хигиенски клозети и канализација во оние села каде што за тоа постојат услови.

Со оваа програма се предвидува Републиката да даде учество во изградбата на хигиенски објекти за отстранување и диспозиција на фекалиите во селските домаќинства и во вид на методолошко-инструктивна помош (изготвување и бесплатно доделување на нацрти за хигиенски клозети и гурбишта, бесплатен преглед на проектот за канализација).

III

СЛЕДЕЊЕ НА САНИТАРНАТА СОСТОЈБА НА ПОВРШИНСКИТЕ ВОДИ И ВОДОТЕЦИ; СЛЕДЕЊЕ НА ПРОБЛЕМОТ НА АЕРОЗАГАДУВАЊЕТО И ОДРАЗ ВРЗ ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО НАСЕЛБИТЕ КАДЕШТО ПОСТОИ ОПАСНОСТ ОД ИНДУСТРИСКОТО ЗАГАДУВАЊЕ НА АТМОСФЕРАТА

а) Следење на санитарно-хигиенската состојба на површинските води и водотеци.

За следење на санитарно-хигиенската состојба на површинските води и водотеци во 1977 година ќе се преземе следното:

Со испитувањата ќе се опфатат реките Вардар со притоците, Струмица, Радика и Црн Дрим со Дрбарското Езеро, како и Охридското, Преспанското и Мавровското Езеро.

Примероци на вода за лабораториско испитување ќе се земат од 47 профили подалеку од крајбрежниот појас на реките и езерата шест пати годишно, односно секој втор месец во годината, а на профилиите на реката Вардар низводно од Скопје — еднаш месечно. Истовремено ќе се врши и мерење на протокот на речните води.

Примероците на вода ќе се испитуваат физичко-хемиски, токсиколошки и бактериолошки.

Од физичко-хемиските особини и присуството на токсично-хемиските материји во водите ќе се испитуваат: температурата на водата и воздухот, бојата, миризбата, матнотијата, рН вредноста, суспендираните материји, сувиот остаток (во филтрирана и нефилтрирана вода), нитратите, амонијакот, хлоридот, потрошувачката на KMnO_4 , кислородот, сатурацијата BPK_5 , алкалитетот ($\text{P}+\text{H}$), вкупната постојана и карбонатна бигорливост, калциумот, магнезиумот, сулфатите, железото, оловото, хромот, цијанидите, водород-сулфит, фенолите, детергентиите, органохлорните и органофосфорните инсектициди, цинкот, калиумот и живата.

Бактериолошки: бројот на бактериите во 1 мл. вода на 37° и 22°C , вкупниот број клици во 1 мл. МПН — идентификацијата, изолатијата на шигели и селмонели и фагот во водата.

Во изведувањето на оваа задача ќе се вклучи и Републичкиот хидро-метеоролошки завод, кој ќе земе примероци подалеку од крајбрежниот појас и истовремено ќе врши мерење на протекот на речните води.

б) Следење на загадувањето на воздухот и одразот врз здравјето на населението во СР Македонија.

За подобрување на санитарно-хигиенската положба во населените места во однос на аерозагадувањето од индустриско потекло општините ќе организираат контрола на чистотата на воздухот на своето подрачје. Контролата ќе се врши по стандардни методи кои се применуваат во нашата земја т.е. на регистрирање на таложната прашина со седиментатори, а лебдечката прашина, чаодот и сумпор-диоксидот — со гасомери.

Ќе се следи загадувањето на воздухот и одразот врз здравјето на населението во Скопје, Т. Велес, Битола, Штип, Куманово, Гостивар и Охрид.

Со методата на седиментатори ќе се следи месечно просекот на исталожената прашина (10 мерни места во Скопје, 5 во Битола, 5 во Т. Велес, 4 во Штип, 4 во Куманово, 4 во Гостивар и 4 во Охрид).

На крајот на секоја година ќе се изготвува билтен за движењето на аерозагадувањето.

IV

ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ПРОЦЕСОТ НА ИСКОРЕНУВАЊЕ НА ДИФТЕРИЈАТА, ДЕТСКАТА ПАРАЛИЗА, ТЕТАНУСОТ КАЈ НОВОРОДЕНЧИЊАТА И ЗНАЧИТЕЛНО НАМАЛУВАЊЕ НА МОРБИДИТЕТОТ ОД ГОЛЕМАТА КАШЛИЦА И МАЛИТЕ СИПАНИЦИ; НАТАМОШНО НАМАЛУВАЊЕ НА МОРБИДИТЕТОТ ОД ДИЗЕНТЕРИЈА — ЕНТЕРОКОЛИТИС, ВИРУСЕН ХЕПАТИТ, ЦРЕВЕН ТИФУС И ПАРАТИФУСИ; ЕПИДЕМИОЛОШКИ ИСПИТУВАЊА ЗА СОГЛЕДУВАЊЕ НА СОСТОЈБАТА НА ЦРЕВНИОТ ПАРАЗИТИЗАМ КАЈ УЧЕНИЦИТЕ НА ОСНОВНИТЕ УЧИЛИШТА ВО ГРАДСКИТЕ И СЕЛСКИТЕ НАСЕЛБИ

За постигање на поставените цели и нивната евалуација, покрај преземањето на соодветни мерки (имунизација) се вршат и одредени епидемиолошки испитувања (анкети, микробиолошки, серолошки и други потребни испитувања). Со вакви испитувања се овозможува епидемиолошка проценка на состојбата на овие заболувања во нашата Република,

Продолжување на процесот на искоренување на детската парализа, дифтеријата и тетанусот кај новороденчињата

Детска парализа

Во текот на 1977 година ќе се продолжи со задолжителна имунизација на сите тие што подлежат на неа, за што е потребно програмирањето и планирањето на имунизацијата да се базира врз точна нивна евиденција, како и на пропуштените неимунизирани во претходните години, а кои подлежат на имунизација.

При појава или сомневање на заболување од детска парализа ќе се преземат следните мерки:

— пријавување на заболувањата до Републичкиот завод за здравствена заштита по телеграфски пат во рок од 24 часа од поставувањето на клиничката дијагноза за заболување или сомневање во тоа;

— хоспитализација на заболелите и сомнителните во Клиниката за заразни болести — Скопје или стационарна установа со специјализиран кадар и опрема;

— задолжителна вирусолошка и серолошка дијагностика;

— епидемиолошка анкета;

— испитување на опфатот и успехот на имунизацијата во општините кадешто се појавило ова заболување; и

— вирусолошки прегледи кај здрави деца.

Епидемиолошките испитувања опфаќаат:

а) вирусолошки прегледи за поставување на дијагноза (изолација) на вируси на полио, ЕСНО и оксеки во 1977 година од околу 40—50 болни и сомнително болни од детска парализа и парни серуми од нив за серолошка дијагноза. За испитување на антиелата кај вакцинираните ќе бидат опфатени околу 1.000 деца во населбите кадешто ова заболување ќе се регистрира. Исто така ќе се земе материјал за изолација на вирус на детска парализа кај здрави деца во општините (населби) каде што ќе се регистрираат заболувањата, при што ќе бидат прегледани околу 60 материјали;

б) епидемиолошка анкета на сите болни и сомнителни болни што ќе биде извршена од лекар специјалист — епидемиолог.

Дифтерија

Во текот на 1977 година ќе се продолжи со задолжителна имунизација на сите што подлежат на неа, за што е потребен целосен нивен опфат, а тоа би се обезбедило преку програмирањето и планирањето на имунизацијата кое се базира врз точна евиденција на децата кои стасуваат според календарот за имунизација, како и пропуштените — неимунизирани во претходните години.

При појава или сомневање на заболување од дифтерија ќе се преземат следните мерки:

— пријавување на заболувањата до Републичкиот завод за здравствена заштита телеграфски во рок од 24 часа од поставувањето на клиничката дијагноза за заболување или сомневањето во тоа,

— хоспитализација во одделение за заразни болести,

— задолжителна бактериолошка дијагноза,

— епидемиолошка анкета,

— рано и активно откривање на болните,

— испитување на клиноносителството во колективот во кој се појавило заболувањето односно контактите.

Епидемиолошките испитувања ќе опфатат:

а) бактериолошки преглед на материјали (брис од грло и нос) од околу 60 болни или сомнително болни од дифтерија. Исто такви прегледи ќе бидат извршени на околу 600 лица по епидемиолошки индикации за избарување на клиноносителството;

б) епидемиолошка анкета на сите болни или сомнителни ќе биде извршена од лекар специјалист — епидемиолог.

Тетанус кај новороденчињата

При појава на заболување од тетанус кај новородено дете ќе се врши следново:

— пријавување до Републичкиот завод за здравствена заштита,

— епидемиолошка анкета од лекар, контрола на епидемиолошките испитувања од страна на Републичкиот завод за здравствена заштита — Скопје.

Испитувањата на тетанус кај новороденчињата имаат за цел да се добие увид во факторите и раширеноста на тетанусот, како и за мерките за спречување на ова заболување.

Значително намалување на морбидитетот од големата кашлица и малите сипаници

Голема кашлица

Во текот на 1977 година ќе се продолжи со задолжителна имунизација на сите што подлежат на неа, за што е потребен целосен нивен опфат, а тоа би се обезбедило преку програмирањето и планирањето на имунизацијата кое се базира врз точна евиденција на децата кои стасуваат според календарот на имунизација, како и пропуштените неимунизирани во претходните години.

При појава на заболување задолжително се врши следното:

— пријавување на заболувањето во Републичкиот завод за здравствена заштита,

— задолжителна бактериолошка дијагноза,

— епидемиолошка анкета,

— рано и активно откривање на болните.

Епидемиолошките испитувања ќе опфатат:

а) бактериолошки преглед на материјали од околу 400 болни и сомнително болни од голема кашлица при евентуална појава на епидемија;

б) епидемиолошка анкета за сите болни ќе се врши од страна на лекар.

Мали сипаници

За спречување на појавата на малите сипаници во епидемична форма ќе се преземат следните мерки:

— имунизација на сите што подлежат според стасувањето по календарот за имунизација и сите деца до 10 годишна возраст кои не се вакцинирани, а не прележале мали сипаници.

При појава на заболување задолжително ќе се врши следното:

— пријавување на заболувањето во Републичкиот завод за здравствена заштита,

— епидемиолошка анкета, и

— рано и активно откривање на болните.

Епидемиолошките испитувања ќе опфатат:

а) епидемиолошка анкета на сите болни што ќе ја врши лекар;

б) ќе се испитува серолошки вакциналниот статус кај 500 здрави деца во населби кадешто има заболени, а биле вакцинирани.

Во спроведувањето на мерките против дифтеријата, детската парализа, големата кашлица и малите сипаници ќе учествуваат здравствени работни организации и општинските и републичките органи на управата надлежни за работите на здравството и тоа:

— Републичкиот секретаријат за здравство и социјална политика ќе донесе Програма за задолжителна имунизација за 1977 година,

— Републичкиот завод за здравствена заштита ќе укажува стручна помош при изготвувањето на општинските програми и ќе го следи, контролира и евалуира нивното извршување; ќе укажува стручна помош при изготвувањето на плановите за имунизација,

— Републичкиот санитарен инспекторат и Републичкиот завод за здравствена заштита ќе вршат надзор над спроведувањето на мерките,

— Републичкиот завод за здравствена заштита ќе учествува директно и во соработка со здравствените организации во посебните епидемиолошки испитувања предвидени со Програмата,

— надлежните органи за општините ќе донесат општински план за задолжителна имунизација,

— здравствените организации кои се овластени за спроведување на задолжителната имунизација ќе донесат планови за спроведување на задолжителната имунизација и нив ќе ги доставуваат до Републичкиот завод за здравствена заштита, ќе ја спроведуваат имунизацијата и ќе доставуваат месечни извештаи за извршувањето до Републичкиот завод за здравствена заштита,

— општинските санитарни инспекции ќе вршат надзор над спроведувањето на задолжителната имунизација.

Натамошно намалување на морбидитетот од дизентерија — ентероколитис, вирусен хепатит, црвен тифус и паратифуси

Здравствените организации од своја страна со ригорозно спроведување на хигиенско-профилактичките и противеидемиските мерки ќе влијаат врз намалувањето на морбидитетот од цревните заразни заболувања. Раното препознавање на епидемии ќе придонесе благовремено да се преземат соодветни противеидемиски мерки за спречување и сузбивање на еидемиското ширење на болестите.

Се предвидува детално да бидат обработени четирите цревни заразни болести (дизентерија — ентероколитис, вирусен хепатит, црвен тифус и паратифуси) по општини, по населени места во општини, по населени места во општината, по возраст и по времето за регистрирањето на заболувањата.

Покрај ова, ќе се преземат и други мерки:

- регистрирање и задолжителна евиденција на сите заболувања,
- рано и активно изнаоѓање на болните,
- лабораториска дијагностика,
- еидемиолошка анкета,
- дезинфекција,
- здравствено советување.

Во случај на еидемиско заболување ќе се вршат пошироки еидемиолошки испитувања.

Еидемиолошки испитувања за согледување на состојбата на цревниот паразитизам кај ученици на основните училишта во градски и селски населби

Се предвидува да се испитува изметот на ученици од основните осумгодишни училишта во некои градски и селски населби во Републиката. Оваа година во градски населби и соодветен број на селски населби со паразитолошки испитувања еднаш ќе бидат опфатени 4.000 деца во основните осумгодишни училишта.

Во изметот ќе се бараат јајца од следните паразити: тенија солиум, тенија сагината, аскарис лумбрикоидес и трихиурис трихиура и хименолепис нана.

Со тоа ќе се добијат податоци за паразитонштвото на почестите цревни паразити кај ученици од основните осумгодишни училишта и ќе се презема соодветно лекување.

V

УНАПРЕДУВАЊЕ НА ХИГИЕНСКО-ЕПИДЕМИОЛОШКАТА ДЕЈНОСТ И САНИТАРНО ИНСПЕКЦИСКИТЕ СЛУЖБИ

Во 1977 година ќе се продолжи со специјализирање на лекари по еидемиологија, хигиена, микробиологија и други специјалисти по превентивна медицина.

Во службите на санитарната инспекција ќе се води грижа за подобрување на квалификационата структура.

Републичкиот завод за здравствена заштита ќе укажува стручно-методолошка помош и конкретно на терен ќе учествува во спроведувањето на Акционата програма, ќе врши евалуација на спроведувањето на програмата и ќе ги изготвува стручните материјали потребни за комисијата.

VI

КОМИСИЈА ЗА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА И ХИГИЕНА

Комисијата за еидемиологија и хигиена ќе укажува стручна помош во извршувањето на општинските програми и ќе врши контрола во спроведувањето на дејностите и мерките предвидени со Програмата. За состојбата во реализацијата на Програмата ќе дава оценка и известување до Републичкиот секретаријат за здравство и социјална политика со предлог на мерки за поуспешна реализација.

VII

ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Во реализација на Акционата програма ќе учествуваат: населението, општините, Републиката и Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување.

За реализација на Програмата Републиката ќе партиципира со средства со висина од 4.150.000 динари.

Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување ќе партиципира со средства во висина од 1.990.000 динари.

35.

Врз основа на член 299, точка 22 и член 339 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија и точка 5 од делот Посебни обврски и задачи за развојот на дејностите од посебно значење за остварување на договорената политика во областа на општествените дејности од Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1976 до 1980 година, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 26 јануари 1977 година и на седницата на Собранието на Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување, одржана на 26 јануари 1977 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА САНИТАРНО-ХИГИЕНСКАТА И ЕПИДЕМИОЛОШКАТА СОСТОЈБА ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 1976—1980 ГОДИНА

Член 1

Со оваа одлука се утврдува Програмата за подобрување на санитарно-хигиенската и еидемиолошката состојба во Социјалистичка Република Македонија за периодот 1976—1980 година.

Член 2

Програмата за подобрување на санитарно-хигиенската и еидемиолошката состојба во Социјалистичка Република Македонија за периодот 1976—1980 година е составен дел на оваа одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 06-313

26 јануари 1977 година

Скопје

Претседател
на Соборот на здружениот
труд,
инж. Љубомир Гиговски, с. р.

Претседател
на Собранието
на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Собранието на Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување,

Никола Арсовски, с. р.

ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА САНИТАРНО-ХИГИЕН- СКАТА И ЕПИДЕМИОЛОШКАТА СОСТОЈБА ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 1976—1980 ГОДИНА

I

Во текот на 1976—1980 година ќе продолжи спроведувањето на мерките и дејностите насочени кон решавање на најприоритетните проблеми во подобрувањето на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во СР Македонија со што ќе продолжат дејностите и мерките што беа планирани и кои се започнати во 1971 година, кога почна да се реализира Акционата програма.

Целта на оваа програма е да се постигне подобрување на санитарно-хигиенската положба, првенствено во селата кадешто состојбата е потешка отколку во градовите. Со Програмата се предвидени мерки за значително намалување на цревните заразни заболувања, мерки за намалување и искоренување на поедини заразни заболувања за кои постојат специфични, ефикасни мерки за заштита, следење на загадувањето на површинските води, следење на загадувањето на воздухот и одразот врз здравјето на населението во најзагазените населени места, подобрување на положбата на хигиенско-епидемиолошките дејности и санитарно-инспекциските служби. Спроведувањето на наведените мерки и дејности значително ќе придонесе и за подобрување на територијата за општонародна одбрана, како и за подобрување на животниот стандард воопшто. Во текот на 1976—1980 година се предвидува следниот обем на задачи:

II

ПОДОБРУВАЊЕ НА САНИТАРНО-ХИГИЕНСКИТЕ ПРИЛИКИ НА ВОДОСНАБДУВАЊЕТО И ДИСПОЗИЦИЈАТА НА ОТПАДНИТЕ МАТЕРИИ ВО СЕЛАТА

За реализација на оваа задача се предвидуваат санитарно-технички мерки за намалување и ограничување ширењето на причинителите на акутните цревни заразни заболувања и тоа: мерки за санитарно отклонување и диспозиција на фекалните отпадни материи во селските домаќинства и мерки за подобрување на водоснабдувањето во нив.

Во периодот 1976—1980 година се предвидува да се реши положбата на водоснабдувањето во околу 250—300 села со околу 200—250.000 жители во 30 општини во Републиката.

За реализација на оваа програма:

— Републиката учествува во изградба на водоводните објекти со материјална помош (водоводни цевки од извориштето до населеното место) и со стручна помош (преглед на водата од извориштето според постојните прописи, преглед на проектот, преглед на извориштето и неговата околина, надзор во текот на градбата, преглед на завршен објект);

— општините учествуваат со материјални средства за изготвување на квалитетна инвестиционо-техничка документација (проекти) за обезбедување на градежни материјали и квалификувана работна рака, како и за технички надзор во текот на градбата. Општините исто така ќе обезбедуваат услови за решавање на имотно-правните односи во спорните случаи;

— месните заедници учествуваат во изградбата на објектите за водоснабдување во вид на работна рака, со парични средства и со материјали.

Средствата за учество на Републиката ќе се доделуваат врз основа на јавен конкурс. Изборот на населбите ќе се врши според следните критериуми, при што наведениот редослед истовремено претставува и приоритет:

— несигурна или лоша епидемиолошка состојба на акутните цревни заразни заболувања;

— тешка санитарно-хигиенска состојба на водоснабдувањето, мало количество достапна вода, лош квалитет на водата, руинирани водоснабдителни објекти;

— можност со рационални зафати и вложување да се обезбеди хигиенско водоснабдување за што поголем број жители односно села.

Во периодот 1976—1980 година се предвидува да се градат 50—60 водоводи годишно, со просечен износ од околу 2—2,5 км. водоводни цевки по село, како учество на Републиката, односно околу 600—700 км. цевки за целиот петгодишен период.

Како главна санитарно-техничка мерка за намалување и ограничување ширењето на причинителите на акутните цревни заразни заболувања е изградбата на хигиенски клозети, како и изградба на канализација во оние села каде за тоа постојат услови.

Оваа дејност во периодот 1976—1980 година треба да биде приоритетна во општинските акциони програми во однос на изградбата на водоводите за кои веќе постои извонреден интерес и активна соработка од страна на населението.

Со оваа програма се предвидува Републиката да даде учество во изградбата на хигиенски објекти за отстранување и диспозиција на фекалиите во селските домаќинства и тоа во вид на методолошко-инструктивна помош (изготвување и бесплатно доделување нацрти за хигиенски клозети и ѓубришта, бесплатен преглед на проект за канализација).

III

СЛЕДЕЊЕ НА САНИТАРНАТА СОСТОЈБА НА ПОВРШИНСКИТЕ ВОДИ И ВОДОТЕЦИТЕ; СЛЕДЕЊЕ НА ПРОБЛЕМОТ НА АЕРОЗАГАДУВАЊЕТО И ОДРАЗОТ ВРЗ ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО НАСЕЛБИТЕ КАДЕ ПОСТОИ ОПАСНОСТ ОД ИНДУСТРИСКО ЗАГАДУВАЊЕ НА АТМОСФЕРАТА

а) Следење на санитарно-хигиенската состојба на површинските води и водотеци.

За следење на санитарно-хигиенската состојба на површинските води и водотеци во периодот 1976—1980 година ќе се преземе следното:

Со испитувањата ќе се опфатат реките Вардар со притоците, Радика и Струмица и езерата Охридско, Преспанско, Дојранско и Мавровско.

Примероците на води за лабораториско испитување ќе се земат од 41 профил подалеку од крајбрежниот појас на реките и езерата шест пати годишно во секој годишен период, а на профилите на р. Вардар низводно од Скопје — еднаш месечно. Истовремено ќе се врши и мерење на протокот на речните води.

Примероците на води ќе се испитуваат физичко-хемиски, токсиколошки, бактериолошки, а р. Вардар и Охридско Езеро и радиолошки.

Од физичко-хемиските особини и присуството на токсично-хемиските материи во водите ќе се испитуваат: температура на водата и воздухот, боја, мирис, мастнотија, РН вредност, суспендираните материи, сув остаток (во филтрирана и нефилтрирана вода), нитрати, нитрити, амонијак, хлориди, потрошувачка на KMnO_4 , кислород, сатурација БПК₅, алкалитет (П + М), вкупна постојана и карбонатна бигорливост, калциумот, магнезиумот, сулфатите, железото, оловото, хромот, цијанидите, водородот, сулфидите, фенолите, детергентите, органохлорните и органофосфорните инсектициди, цинкот, арсенот, калиумот и живата.

Бактериолошки: бројот на бактерии во 1 мл. вода на 37°C, вкупниот број бактерии во 1мл., МПН-идентификацијата, изолатијата на шигели и салмонели и фагот во тијата.

Во изведувањето на оваа задача да се вклучи и Републичкиот хидро-метеоролошки завод кој ќе ги земе примероците подалеку од крајбрежниот појас и истовремено ќе врши мерење на протокот на речните води.

б) Следење на загадувањето на воздухот и одразот врз здравјето на населението во СР Македонија.

За подобрување на санитарно-хигиенската положба во населените места по однос на аерозагадувањето од индустриско потекло, општинските собранија се должни да организираат контрола на чистотата на воздухот на своето подрачје. Контролата ќе се врши по стандардни методи кои се применуваат во нашата земја, т. е. на регистрирање на таложната прашина со седиментатори, а лебдечката прашина, чаdot и сумпор диоксидот — со гасомери.

Ќе се следи загадувањето на воздухот и одразот врз здравјето на населението во Скопје, Титов Велес, Битола, Штип, Куманово, Гостивар и Охрид.

Со методот на седиментатори ќе се следи месечниот просек на наталожената прашина (10 мерни места во Скопје, 5 во Битола, 4 во Т. Велес, 4 во Штип, 4 во Куманово, 4 во Гостивар и 4 во Охрид). Со методот на гасомери ќе се следи секојдневниот просек на чаdot и сумпор диоксидот за секое мерно место (три во Скопје и по два во Т. Велес, Битола, Штип, Куманово, Гостивар и Охрид).

На крајот на секоја година ќе се изготвува билтен за движењето на аерозагадувањето.

IV

ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ПРОЦЕСОТ НА ИСКОРЕНУВАЊЕ НА ДИФТЕРИЈАТА, ДЕТСКАТА ПАРАЛИЗА, ТЕТАНУСОТ КАЈ НОВОРОДЕНЧИЊАТА И ЗНАЧИТЕЛНО НАМАЛУВАЊЕ НА МОРБИДИТЕТОТ ОД ГОЛЕМАТА КАШЛИЦА И МАЛИТЕ СИПАНИЦИ; НАТАМОШНО НАМАЛУВАЊЕ НА МОРБИДИТЕТОТ ОД ДИЗЕНТЕРИЈА-ЕНТЕРОКОЛИТИС, ВИРУСЕН ХЕПАТИТ, ЦРЕВЕН ТИФУС И ПАРАТИФУС; ЕПИДЕМИОЛОШКИ ИСПИТУВАЊА ЗА СОГЛЕДУВАЊЕ НА СОСТОЈБАТА НА ПРЕВНИОТ ПАРАЗИТИЗАМ КАЈ УЧЕНИЦИТЕ НА ОСНОВНИТЕ УЧИЛИШТА ВО ГРАДСКИТЕ И СЕЛСКИТЕ НАСЕЛБИ

За постигнување на поставените цели и нивната евалуација, покрај преземањето на соодветни мерки (имунизација), се вршат и одредени епидемиолошки испитувања (анкети, микробиолошки, серолошки и други потребни испитувања). Со вакви испитувања се овозможува епидемиолошка проценка на состојбата на овие заболувања во нашата Република.

Продолжување на процесот на искоренување на детската парализа, дифтерија и тетанусот кај новородените:

Детска парализа

Во периодот 1976—1980 година ќе продолжи со задолжителна имунизација на сите тие што подлежат на неа за што е потребно програмирањето и планирањето на имунизацијата да се базира врз точна нивна евиденција, како и на пропуштените неимунизирани во претходните години, а кои подлежат на имунизација.

При појава на заболување или сомневање за заболување од детска парализа ќе се преземат следните мерки:

— пријавување на заболувањата до Републичкиот завод за здравствена заштита по телефонски пат во рок од 24 часа од поставувањето на клиничката дијагноза за заболување или сомневање за тоа;

— хоспитализација на болните и сомнителните во Клиниката за инфективни болести — Скопје или стационарна установа со специјализиран кадар и опрема;

— задолжителна вирусолошка и серолошка дијагностика;

— епидемиолошка анкета;

— испитување на опфатот и успехот на имунизацијата во општините каде што се појавило ова заболување; и

— вирусолошки прегледи кај здрави лица.

Епидемиолошките испитувања опфаќаат:

а) вирусолошки прегледи за поставување на дијагноза (изолација) на вирус на полио, ЕСНО и коксеки годишно од околу 40—50 болни и сомнителни болни на детска парализа и парни серуми од нив за серолошка дијагноза. За испитување на анти-телата кај вакцинираните ќе бидат опфатени годишно околу 1000 деца во населбите каде што ова заболување ќе се регистрира. Исто така ќе се земе материјал за изолација на вирус на детска парализа кај здрави деца во општините (населби) каде што ќе се регистрираат заболувањата при што ќе бидат прегледани околу 60 материјали годишно;

б) епидемиолошката анкета на сите болни и сомнителни болни што ќе бидат извршени од лекар специјалист-епидемиолог.

Дифтерија

Во периодот 1976—1980 година ќе се продолжи со задолжителната имунизација на сите што подлежат на неа, за што е потребен целосен нивен опфат, а тоа би се обезбедило преку програмирањето и планирањето на имунизацијата, кое се базира врз точна евиденција на децата кои стасуваат според календарот за имунизација, како и пропуштените — неимунизирани во претходните години.

При појава или сомневање на заболување од дифтерија ќе се преземат следните мерки:

— пријавување на заболувањата до Републичкиот завод за здравствена заштита телеграфски во рок од 24 часа од поставувањето на клиничката дијагноза за заболувањето или сомневањето во тоа;

— хоспитализација во одделение за инфективни болести;

— задолжителна бактериолошка дијагноза;

— епидемиолошка анкета;

— рано и активно откривање на болните;

— испитување на бацилоносителството во колективот во кој се појавило заболувањето односно контактите.

Епидемиолошките испитувања ќе опфатат:

а) бактериолошки преглед на материјали (брис од грло и нос) годишно од околу 60 болни или сомнителни болни од дифтерија. Исто такви прегледи ќе бидат извршени годишно на околу 600 лица по епидемиолошки индикации за пронаоѓање на бацилоносителство,

б) епидемиолошка анкета на сите болни или сомнителни ќе биде извршена од лекар специјалист-епидемиолог.

Тетанус кај новороденчињата

При појава на заболување од тетанус кај новородено дете ќе се врши следново:

— пријавување до Републичкиот завод за здравствена заштита;

— епидемиолошка анкета од лекар, контрола на епидемиолошките испитувања од страна на Републичкиот завод за здравствена заштита — Скопје.

Испитувањата за тетанус кај новороденчињата имаат за цел да се добие увид во факторите и раширеноста на тетанусот, како и за мерките за спречување на ова заболување.

ЗНАЧИТЕЛНО НАМАЛУВАЊЕ НА МОРБИДИТЕТОТ ОД ГОЛЕМАТА КАШЛИЦА И МАЛИТЕ СИПАНИЦИ

Голема кашлица

Во текот на 1976—1980 година ќе се продолжи со задолжителна имунизација на сите што подлежат на неа, за што е потребен целосен нивен опфат, а тоа би се обезбедило преку програмирањето и планирањето на имунизацијата кое се базира врз

точна евиденција на децата кои стасуваат според календарот за имунизацијата, како и пропуштените неимунизирани во претходните години.

При појава на заболување задолжително се врши следното:

- пријавување на заболувањето во Републичкиот завод за здравствена заштита;
- задолжителна бактериолошка дијагноза;
- епидемиолошка анкета;
- рано и активно откривање на болните.

Епидемиолошките испитувања ќе опфатат:

- а) бактериолошки преглед на материјали од околу 400 болни и сомнително болни од голема кашлица при евентуална појава на епидемија, како и задолжителна микробиолошка дијагностика;
- б) епидемиолошка анкета за сите болни ќе се врши од страна на лекар.

Мали сипаници

За спречување на појавата на малите сипаници во епидемична форма ќе се преземат следните мерки: имунизација на сите што подлежат според стасувањето по календарот за имунизација и сите деца до 10 годишна возраст кои не се вакцинирани, а не прележале мали сипаници.

При појава на заболување задолжително ќе се врши следното:

- пријавување на заболувањето во Републичкиот завод за здравствена заштита;
- епидемиолошка анкета;
- рано и активно откривање на болните.

Епидемиолошките испитувања ќе опфатат:

- а) епидемиолошка анкета на сите болни ќе се врши од страна на лекар;
- б) ќе се испитува серолошки вакциналниот статус кај здрави деца во населби каде што има заболени, а биле вакцинирани. За таа цел ќе бидат опфатени 500 деца годишно.

Во спроведувањето на мерките против дифтеријата, детската парализа, големата кашлица и малите сипаници ќе учествуваат здравствени работни организации и општинските и републичките органи на управата надлежни за работите на здравството и тоа:

— Републичкиот секретаријат за здравство и социјална политика секоја година донесува Програма за задолжителна имунизација;

— Републичкиот завод за здравствена заштита ќе укажува стручна помош при изготвувањето на општинските програми и ќе го следи, контролира и евалуира нивното извршување. Ќе укажува стручна помош при изготвувањето на плановите за имунизација на територијалните здравствени работни организации задолжени за спроведување на задолжителната имунизација;

— Републичкиот санитарен инспекторат и Републичкиот завод за здравствена заштита ќе вршат надзор над спроведувањето на мерките;

— Републичкиот завод за здравствена заштита ќе учествува директно, а во соработка со територијалните здравствени работни организации, во посебни епидемиолошки испитувања предвидени со Програмата;

— општинските собранија — надлежните органи донесуваат општински план за задолжителна имунизација;

— територијалните здравствени работни организации кои се овластени за спроведување на задолжителната имунизација, донесуваат планови за спроведување на задолжителната имунизација и нив ќе ги доставуваат до Републичкиот завод за здравствена заштита, ќе ја спроведуваат имунизацијата и ќе доставуваат месечни извештаи за извршувањето до Републичкиот завод за здравствена заштита;

— општинските санитарни инспекции вршат надзор над спроведувањето на задолжителната имунизација.

ПОНАТАМОШНО НАМАЛУВАЊЕ НА МОРБИДИТЕТОТ ОД ДИЗЕНТЕРИЈА — ЕНТЕРОКОЛИТИС, ВИРУСЕН ХЕПАТИТ, ЦРЕВЕН ТИФУС И ПАРАТИФУС

Здравствените организации од своја страна со ригорозно спроведување на хигиенско-профилактичките и противеидемиските мерки ќе влијаат врз намалувањето на морбидитетот од цревните заразни заболувања. Раното препознавање на епидемии ќе придонесе благовремено да се преземат соодветни противеидемиски мерки за спречување и сузбивање на еидемиското ширење на болестите.

Се предвидува детално да бидат обработени четирите цревни заразни заболувања (дизентерија — ентероколитис, хепатитис, тифус и паратифус) по општини, по населени места во општината, по возраст и по време на регистрирање на заболувањата.

Покрај ова ќе се преземат и останатите мерки:

- регистрирање и задолжителна евиденција на сите заболувања;
- рано и активно изнаоѓање на болните;
- лабораториска дијагностика;
- епидемиолошка анкета;
- дезинфекција по потреба;
- здравствено просветување.

Во случај на еидемиско заболување ќе се вршат пошироки еидемиски испитувања.

ЕПИДЕМИОЛОШКИ ИСПИТУВАЊА ЗА СОГЛЕДУВАЊЕ НА СОСТОЈБАТА НА ЦРЕВНИОТ ПАРАЗИТИЗАМ КАЈ УЧЕНИЦИ НА ОСНОВНИТЕ УЧИЛИШТА ВО ГРАДСКИ И СЕЛСКИ НАСЕЛБИ

Се предвидува да се испитува изметот на ученици од основните училишта во сите градски населби и соодветен број на селски населби во Републиката. Во СР Македонија основни училишта посетуваат околу 250.000 деца. Овие пет години во секоја градска населба и соодветен број на селски населби еднаш ќе бидат подложени на паразитолошко испитување околу 8% од децата во основните училишта. Тоа изнесува околу 20.000 деца или по 4.000 годишно.

Во изметот ќе се бараат јајца од следните паразити: тенија сагината и тенија солеум, аскарис лумбрикоидес и трихиурис трихиура.

Со тоа ќе се добијат податоци за 10 годишен период за движењето на цревните зарази во секое населено место во Републиката. Ќе се добие и слика за паразитолоштвото на почестите цревни паразити кај ученици од осумгодишните училишта во сите градски населби и Републиката. Резултатите ќе се спроведуваат по возраст, етничка припадност и по општини.

V

УНАПРЕДУВАЊЕ НА ХИГИЕНСКО-ЕПИДЕМИОЛОШКАТА ДЕЈНОСТ И САНИТАРНО-ИНСПЕКЦИСКИТЕ СЛУЖБИ

Од посебна важност за спроведување на Програмата е обезбедување на хигиенско-епидемиолошката дејност со соодветен специјализиран кадар. За развивање на микробиолошката дејност односно обезбедување со истата на целата територија на Републиката потребно е окрупнување односно интегрирање на послабо развиените хигиенско-епидемиолошки дејности со поразвиените центри. За оваа цел во периодот 1976—1980 година ќе се продолжи со специјализирање на лекари по еидемиологија, хигиена и микробиологија.

Во службите на санитарната инспекција ќе се води грижа за подобрување на квалификационата структура.

Републичкиот завод за здравствена заштита како висококвалификувана стручна, превентивно-медицинска установа, стручно-методолошки и конкретно на терен ќе учествува во спроведувањето на Програмата, ќе врши евалуација на спроведувањето на Програмата и ќе ги изготвува стручните материјали потребни за Комисијата.

VI КОМИСИЈА ЗА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА И ХИГИЕНА

Комисијата за епидемиологија и хигиена ќе укажува стручна помош во извршување и реализација на општинските програми и ќе врши контрола во спроведувањето на дејностите и мерките предвидени со Програмата. За состојбата во реализацијата на Програмата ќе дава оценка и известување до Републичкиот секретаријат за здравство и социјална политика со предлог на мерки за успешна реализација.

VII ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Во реализација на програмата ќе учествуваат населението, општините, Републиката и Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување.

За реализација на Програмата Републиката и Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување ќе партиципираат со средства во височина на издвоените средства за спроведување на Програмата во 1975 година валоризирани со предвидениот можен пораст на општата и заедничката потрошувачка утврден со Резолуцијата за економскиот и социјалниот развој на СР Македонија за тековната година.

36.

Врз основа на точка 3 од делот Посебни обврски и задачи за развојот на дејностите од посебно значење за остварување на договорената политика во областа на општествените дејности од Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1976—1980 година и член 31 од Законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствена заштита на населението („Службен весник на СРМ“, бр. 21/71), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 26 јануари 1977 година и Собранието на Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување, одржана на 26 јануари 1977 година, донесе

О Д Л У К А ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ ВИДОВИ НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 1977 ГОДИНА

Член 1

Со оваа одлука се утврдува Програмата за спроведување на задолжителните видови на здравствена заштита на населението во Социјалистичка Република Македонија во 1977 година.

Член 2

Програмата за спроведување на задолжителните видови здравствена заштита на населението во Социјалистичка Република Македонија во 1977 година е составен дел на оваа одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на нејзиното објавување во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 06-314

26 јануари 1977 година
Скопје

Претседател на Соборот на здружениот труд,
инж. Љубомир Гиговски, с. р. Претседател на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател на Собранието на Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување,
Никола Арсовски, с. р.

ПРОГРАМА

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ ВИДОВИ НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 1977 ГОДИНА

I

Со оваа програма се утврдуваат обемот на правата и поблиските критериуми за спроведување на задолжителните видови на здравствена заштита на населението во Социјалистичка Република Македонија во 1977 година.

II

ОТКРИВАЊЕ, СПРЕЧУВАЊЕ, СУЗБИВАЊЕ И ЛЕКУВАЊЕ НА ТУБЕРКУЛОЗАТА, ВЕНЕРИЧНИТЕ И ДРУГИ ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

Мерките против туберкулозата ги опфаќаат сите форми на белодробната и вонбелодробната туберкулоза, назначени во Меѓународната класификација на болестите, VIII ревизија на категориите од 010 до 019.

Дијагнозата на туберкулозното заболување и потребата од лекување ја утврдува исклучиво лекар.

Масовните радиофотографски снимања на населението, систематски прегледи на определени групи на населението, како и масовните тестирања со туберкулин се вршат врз основа на програмите на општествено-политичките заедници, пред сè, според епидемиолошките индикации.

Во групата на венеричните болести за кои се програмираат мерки за откривање, спречување, сузбивање и лекување, спаѓаат заболувањата наведени во Меѓународната класификација на болестите, VIII ревизија во категории од 090 до 099.

Дијагнозата на венеричната болест и потребата од лекување ја утврдува исклучиво лекар.

Со задачите за откривање, спречување, сузбивање и лекување, по правило, раководи специјалист дерматовенеролог. Во местата каде што нема такви лекари, со тие задачи можат да раководат лекарите од општа медицина.

Мерките за откривање, спречување, сузбивање и лекување на туберкулозата, венеричните и други заразни болести се однесуваат на заразните болести кои задолжително се пријавуваат врз основа на Законот за заштита на населението од заразни болести што ја загрозуваат целата земја („Службен лист на СФРЈ“, бр. 2/74) и Законот за заштита на населението од заразни болести („Службен весник на СРМ“, бр. 18/76) и тоа:

1. Рано откривање на изворите на заразата

а) Обемот на правата за откривање на изворите на заразата се врши според член 5 од Законот за заштита на населението од заразни болести што ја загрозуваат целата земја и член 7 од Законот за заштита на населението од заразните болести.

Задачите од точката 1 ги вршат здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, заводите за здравствена заштита и Клиниката за инфективни болести;

б) Систематските прегледи за рано откривање на туберкулозата во 1977 година ќе се вршат по пат на радиофотографија на населението над 14 годишна возраст во општините: Берово, Винаца, Делчево, Кочани, Пробиштип, Радовиш, Штип, Тетово и Скопје.

Прегледите од точката 1 под б) ги вршат Институтот за туберкулоза на СРМ, антитуберкулозните диспанзери при медицинските центри и здравствените домови.

2. Пријавување

Пријавувањето се врши според член 1, 6, 7 и 8 од Законот за заштита на населението од заразните болести што ја загрозуваат целата земја и член 2, 8, 9 и 10 од Законот за заштита на населението од заразни болести.

Пријавувањето го вршат клиниките, Институтот за туберкулоза на СРМ, заводите за здравствена заштита, медицинските центри, здравствените домови и здравствените станици.

3. Лабораториско испитување

Лабораториското испитување се врши според член 12 од Законот за заштита на населението од заразни болести.

Лабораториското испитување го вршат здравствените домови, медицинските центри, заводите за здравствена заштита и институтите на Медицинскиот факултет.

4. Изолација, превоз и лекување

а) Изолацијата и лекувањето се вршат и спроведуваат според член 10 од Законот за заштита на населението од заразните болести што ја загрозуваат целата земја и член 13 од Законот за заштита на населението од заразни болести.

б) Превозот на лицата заболени од заразни болести се врши според член 11 од Законот за заштита на населението од заразните болести што ја загрозуваат целата земја и член 14 од Законот за заштита на населението од заразните болести.

Задачите од точка 4 се вршат во определени здравствени организации, здравствени станици, здравствени домови, медицински центри, општи и специјални болници, Институтот за туберкулоза на СРМ и клиниките.

5. Дезинфекција, дезинсекција и дератизација

Дезинфекција, дезинсекција и дератизација се врши според член 12, 13 и 14 од Законот за заштита на населението од заразните болести што ја загрозуваат целата земја и член 15 од Законот за заштита на населението од заразни болести.

6. Имунизација, серопротекција и хемиопротекција

Имунизација, серопротекција и хемиопротекција се врши според член 19, 20, 21 и 22 од Законот за заштита на населението од заразните болести што ја загрозуваат целата земја, член 16 од Законот за заштита на населението од заразни болести, Правилникот за условите и начинот на вршење задолжителна имунизација, серопротекција и хемиопротекција против заразните болести („Службен лист на СФРЈ“, бр. 19/75) и Програмата за имунизација на населението за 1977 година што ја донесува Републичкиот секретаријат за здравство и социјална политика.

Задачите од точка 6 ги вршат здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, заводите за здравствена заштита, клиниките, општите и специјални болници и Институтот за туберкулоза на СР Македонија.

7. Епидемиолошки надзор

Епидемиолошкиот надзор се врши на:

— лицата кои преболеле црвен тифус, паратифус А, Б или Ц, дизентерија, дизентерија или заразно труење со храна предизвикано од салмо-

нели, како и лица за кои се сомнева дека носат заразни бацили на тие болести; тие подлежат на медицинска контрола додека врз основа на лабораториски наод не се утврди дека немаат заразни бацили;

— лицата на кои им е потврдена маларија или се лекувани од маларија или се под сомневање дека боледуваат од оваа болест со паразитолошки прегледи, еднаш во месецот во период од април до октомври во текот на две години. Надзорот ги опфаќа и членовите на семејството на заболелите;

— лицата со неактивна туберкулоза со клинички, рендгенски и бактериолошки прегледи најмалку еднаш во годината, односно лицата што се во контакт со заболени, а постои сомневање за заболување според медицинските индикации — најмалку двапати во годината.

Задачите од точката 7 ги извршуваат здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри и заводите за здравствена заштита.

8. Патронажни посети

Патронажни посети, со цел за анкета, увид и контрола се вршат на заболени од туберкулоза трипати во годината, а кај заболени со неактивна форма на туберкулоза најмалку еднаш годишно.

Посетите ги вршат антитуберкулозните диспанзери при здравствените домови и медицинските центри.

9. Останати (други) мерки

Покрај мерките од точките 1 до 8 за откривање, спречување, сузбивање и лекување на туберкулозата, венеричните и другите заразни болести во 1977 година ќе се спроведуваат и посебните мерки и активности за искоренување, односно намалување на морбидитетот и морталитетот на заразните болести предвидени со Акционата програма за подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во СР Македонија за 1977 година, а за откривање на маларијата ќе се врши пасивен надзор.

Задачите од точка 9 ги извршуваат здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, заводите за здравствена заштита, клиниките и општите болници.

III

НЕГА, ЛЕКУВАЊЕ И ПРЕВОЗ НА ПСИХИЈАТРИСКИ БОЛНИ КОИ ПОРАДИ ПРИРОДАТА И СОСТОЈБАТА НА БОЛЕСТА МОЖАТ ДА ГО ЗАГРОЗАТ СВОЈОТ ЖИВОТ И ЖИВОТИТЕ НА ДРУГИТЕ ЛИЦА ИЛИ ДА ГИ ОШТЕТАТ МАТЕРИЈАЛНИТЕ ДОБРА НА ОКОЛИНАТА

Дијагноза на психијатриски заболувања или состојби може да постави само лекар, а потребата од лекување и изолација само невropsијатар.

Лесните форми на овие заболувања, односно ремисии на заболувањето, можат да се лекуваат и амбулантно, но само по индикации, под надзор и по упатство на лекар невropsијатар. Лекувањето на психијатриските болни се спроведува во болничките одделенија на медицинските центри, во специјалните психијатриски болници и на Невropsијатриската клиника.

Мерките за здравствена заштита се однесуваат на заболени од следните манифестни видови на психози: шизофрени групи, манијако-депресивни гру-

пи, онволутивни меланхолии, паранои, сенилни и пресенилни психози со артериосклероза на мозокот, алкохолни психози, епилепсија со психотични промени, симптоматски психози, како и поблиску назначените психози.

Прегледот, лекувањето и евиденцијата се вршат во определени здравствени работни организации или во станот на болниот според медицинските индикации, вклучувајќи ги и специфичните лекови (психофармака).

Превозот се врши со санитарски коли или други превозни средства според медицинските индикации.

IV

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ЖЕНАТА ВО ВРСКА СО БРЕМЕНОСТА, ПОРОДУВАЊЕТО, МАЈЧИНСТВОТО И КОНТРАЦЕПЦИЈАТА

Здравствената заштита во врска со бременоста, породувањето, мајчинството и контрацепцијата опфаќа:

1. во текот на бременоста просечно 2,6 прегледи во советувањето, една посета на патронажна сестра, лабораториски истражување на крвни групи, РХ фактор и Васерман еднаш на сите прворотки, а на урината 2 пати, на хемоглобин и еритроцити просечно еднаш во 1977 година;

2. во текот на породувањето — стручна помош во здравствена организација или во станот на родилката со опфаќање на најмалку 77% од породувањата;

3. по породувањето просечно еден лекарски преглед и две патронажни посети; по еден лекарски преглед на породените во здравствена работна организација, а по три лекарски прегледи на породените надвор од здравствена работна организација;

4. следење под посебен надзор и контрола на жените по првото прекинување на бременоста, а со цел да се спречат последиците, жените со РХ негативен фактор по првото прекинување на бременоста да добиваат анти Д гамаглобулин;

5. опфат на 100% од жените од генеративниот период со совети на контрацепција и давање на контрацептивни средства без надоместок;

6. прегледи и лекување на жената во здравствена работна организација или во станот, во случај на болест во врска со бременоста и комплициите во текот на бременоста, или како последица на бременоста и породувањето до 6 месеци по породувањето, вклучувајќи ги и лековите;

7. забоздравствена заштита на жената во текот на бременоста и 6 месеци по породувањето без протетика;

8. превоз со санитарски коли или други превозни средства при упатување во здравствена работна организација поради породување, во случај на болест во врска со бременоста и породувањето.

Наведените задачи се вршат од страна на здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, клиниките, како и од Гинеколошко-акушерското одделение на Градската општа болница — Скопје.

V

ЦЕЛОСНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА И МЛАДИНАТА ДО 20 ГОДИШНА ВОЗРАСТ

Целосната здравствена заштита на децата и младината до 20 годишна возраст опфаќа:

1. Стручна контрола на психичкиот и физичкиот развој на децата и младината, патронажни посети, и тоа:

- а) новородено, просечно еден лекарски преглед во советувањето или дома и една патронажна посета;

- б) доенче, просечно два лекарски прегледи во советувањето и една патронажна посета;

- в) претшколско дете, просечно еден лекарски преглед во советувањето и една патронажна посета на децата во втората, третата и шестата година од возраста;

- г) систематски преглед на учениците од I, IV и VII одделение на основните училишта, на I и IV година во средните училишта, а секоја година на учениците во стопанството.

2. Заштита и лекување на заби:

— систематски прегледи на заби просечно еднаш во три години, откривање и санирање на аномалии на заби, почнувајќи од третата година на животот со задолжителна санација. Лекување на забите со примена на ортопедски мерки и давање на протетички помагала, вклучувајќи ги и лековите.

3. Преглед, лекување и рехабилитација во сите здравствени работни организации или во станот според медицинските индикации, вклучувајќи ги и лековите и сите видови на ортопедски помагала.

4. Сместување и згрижување на мајката-родилка на болно дете до 1 година од животот за време на лекувањето на детето во стационарно-здравствена работна организација.

Наведените задачи ги вршат здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, клиниките, специјалните и општи болници и заводите за медицинска рехабилитација.

VI

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА УЧИЛИШНАТА МЛАДИНА И СТУДЕНТИТЕ НА ВИШИТЕ И ВИСОКИТЕ ШКОЛИ ДО КРАЈОТ НА РЕДОВНОТО ШКОЛУВАЊЕ

Здравствената заштита на училишната младина и студентите на факултетите, институтите, уметничките академии, вишите и високите школи, научните организации основани за остварување на одделни задачи на високото образование, како и посебните организации на здружениот труд основани за интердисциплинираното образование до крајот на редовното школување, но најдоцна до навршена 26-та година од животот опфаќа:

1. Систематски прегледи и тоа:

— еден систематски преглед на студентите на вишите школи во првата година на студиите, а за редовните студенти на факултетите од I и II година во 1977 година;

2. Заштита и лекување на заби — преглед и лекување на заби;

3. Протетички и рехабилитациони мерки кај оштетувањето, аномалиите на видот и слухот, кај ортопедските аномалии и деформитети што ги вршат здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, клиниките, специјалните болници и Заводот за медицинска рехабилитација на СРМ — Скопје.

Систематските прегледи се вршат според посебна програма изготвена од општествено-политичките заедници и заедниците на здравството и здравственото осигурување.

VII

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА МЛАДИНАТА ДО НАВРШЕНИ 26 ГОДИНИ ОД ЖИВОТОТ ВО ВРСКА СО СПРЕЧУВАЊЕТО И СУЗБИВАЊЕТО НА РЕУМАТСКАТА ТРЕСКА

Здравствената заштита на младината до навршени 26 години од животот во врска со спречувањето и сузбивањето на реуматската треска опфаќа:

1. спречување и сузбивање на лабораториски потврдени стрептококни заболувања на грлото и рецидиви на реуматска треска според медицинските и епидемиолошките индикации;

2. лекување во здравствени работни организации и во станот, вклучувајќи ги и лековите.

Задачите од точка 1 и 2 ги вршат здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, клиниките, општите и специјалните болници.

VIII

МЕРКИ ЗА РАНО ОТКРИВАЊЕ И ЛЕКУВАЊЕ НА МАЛИГНИТЕ НЕОПЛАЗМИ

Мерките за рано откривање и лекување на малигните неоплазми опфаќаат:

1. пријавување на малигните неоплазми;
2. систематски прегледи во врска со раното откривање на малигните неоплазми (според програмите на заедниците на здравството и здравственото осигурување во случаи утврдени клиничко-лабораториски, преанализна состојба во интервали според медицинските индикации);
3. преглед и лекување на соодветни клинички и лабораториски верифицирани случаи во соодветни здравствени работни организации или во станот според медицинските индикации, опфаќајќи ги и лековите;
4. патронажна посета на болните што се наоѓаат на домашно лекување според медицинските индикации најмалку еднаш во годината.

IX

МЕРКИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА, РАНО ОТКРИВАЊЕ И ЛЕКУВАЊЕ НА ШЕКЕРНАТА БОЛЕСТ

Мерките за превенција, рано откривање и лекување на шеќерната болест опфаќаат:

1. пријавување на шеќерната болест — дијабетис;
2. преглед и лекување на болниот од шеќерна болест во соодветни здравствени организации на здружениот труд, вклучувајќи ги лекарствата и обезбедување на прибор и средства за лекување и самоконтрола.

Наведените задачи ги вршат здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, а лекувањето стационарните здравствени организации на здружениот труд (медицински центри и клиници).

X

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА БОЛНИТЕ ОД ПРОГРЕСИВНА МУСКУЛНА ДИСТРОФИЈА

Здравствената заштита на заболените од прогресивна мускулна дистрофија опфаќа:

1. еден систематски преглед во годината на сите членови на семејството на болниот, а кои се помлади од 20 години, за рано откривање на ова заболување;
2. преглед и лекување во определени здравствени работни организации или во станот на болниот, вклучувајќи ги и специфичните лекарства;
3. патронажни посети на болниот или на семејството на болниот еднаш во годината.

Наведените задачи ги вршат здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, а лекувањето специјализираните работни организации.

XI

ЦЕЛОСНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ЛИЦАТА НАД 65 ГОДИШНА ВОЗРАСТ

Целосната здравствена заштита на лицата над 65 годишна возраст опфаќа:

1. преглед, лекување и рехабилитација во сите здравствени организации или во станот според медицински индикации, вклучувајќи ги и лековите и сите видови ортопедски помагала;
2. преглед и лекување на заби со примена на ортопедски мерки и давање на протетички помагала вклучувајќи ги и лековите.

Прегледот и лекувањето се врши од здравствените станици, здравствените домови, медицинските центри, клиниките, општите и специјалните болници, Заводот за медицинска рехабилитација на СРМ, Институтот за туберкулоза на СРМ.

XII

ЗДРАВСТВЕНО ВОСПИТУВАЊЕ

Здравственото воспитување опфаќа:

Подигање на здравствената култура на населението по пат на организирање програмска здравствено-воспитна работа со здраво и заболено население, во секојдневната работа во советувалиштата, при патронажна посета и други форми.

При спроведувањето на програмската здравствено-воспитна работа во здравствените и други организации се користат методи на здравствено-воспитна работа со примена на нагледни здравствено-воспитни средства и уредување на средината и амбиентот.

Здравственото воспитување го спроведуваат здравствените работни организации и организациите на Црвениот крст.

XIII

ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ ВИДОВИ НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 1977 ГОДИНА

Финансирањето на Програмата за 1977 година ќе се врши и тоа:

- за осигурениците — работници и нивните членови на семејството преку заедниците на здравството и здравственото осигурување на работниците;
- за осигурениците — земјоделци и нивните членови на семејството преку заедниците на здравството и здравственото осигурување на земјоделците и партиципација на Републиката — од Републичкиот буџет во висина од 27.600.000 динари;
- за неосигурените лица со познато живеалиште — од Буџетот на општините;
- за неосигурените лица со непознато живеалиште — од Буџетот на Републиката.

37.

Врз основа на член 299, точка 22 и член 339 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија и точка 4 од делот Посебни обврски и задачи за развојот на дејностите од посебно значење за остварување на договорената политика во областа на општествените дејности од Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1976—1980 година, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 26 јануари 1977 година и на седницата на Собранието на Републиката заедница на здравството и здравственото осигурување, одржана на 26 јануари 1977 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА НАМАЛУВАЊЕ ВИСОКАТА СМРТНОСТ НА ДОЕНЧИЊАТА И МАЛИТЕ ДЕЦА ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 1977 ГОДИНА

Член 1

Со оваа одлука се утврдува Програмата на намалување високата смртност на доенчињата и малите деца во Социјалистичка Република Македонија во 1977 година.

Член 2

Програмата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца во Социјалистичка Република Македонија во 1977 година е составен дел на ова одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 06-316

26 јануари 1977 година
Скопје

Претседател на Соборот на здружениот труд,
инж. Љубомир Гиговски, с. р.

Претседател на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател на Собранието на Републичката заедница на здравствено и здравственото осигурување,
Никола Арсовски, с. р.

АКЦИОНА ПРОГРАМА

ЗА НАМАЛУВАЊЕ ВИСОКАТА СМРТНОСТ НА ДОЕНЧИЊАТА И МАЛИТЕ ДЕЦА ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 1977 ГОДИНА

I

Во текот на 1977 година ќе продолжи спроведувањето мерките и дејностите за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца, особено на селското подрачје поради релативно полошата здравствена состојба.

II**ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА**

Акционата програма треба да придонесе за намалување смртноста на доенчињата во Социјалистичка Република Македонија преку подобрување на здравствената заштита на мајките и децата со зголемување на процентот на раѓањата со стручна помош, опфаќањето на доенчињата, предучилишните деца и жените во советувањата, зајакнување на патронажната служба, планирање на семејството и други превентивни мерки.

Истовремено Акционата програма треба да овозможи на селското население како целина да му се обезбеди подостапна здравствена заштита и со тоа значајно да се подобрат условите за живеење на селското население.

III**МЕРКИ ЗА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**

Здравствените работници што ќе ја спроведуваат оваа програма — лекарите, медицинските сестри и акушерките, покрај обезбедување на благовремено лекување на болните, ќе преземаат и специјални мерки за здравствена заштита на мајките и децата и тоа:

а) За доенчињата и малите деца:

- систематски прегледи за следење на развитокот и здравствената состојба;
- давање совети по сите прашања поврзани со здравјето и развитокот на децата;
- спроведување на активна имунизација и други профилатички мерки;
- патронажна дејност.

б) За училишните деца:

- систематско следење на физичкиот и психичкиот развиток и здравствената состојба на училишните деца;
 - систематски прегледи на училишните деца од I, IV и VII одделение на основните осумгодишни училишта, I и IV година од гимназиите и средните стручни училишта и на сите ученици во стопанството;
 - давање совети на родителите, наставниците и учениците во врска со зачувувањето на здравјето;
 - континуирана имунизација;
 - здравствено воспитување.
- в) За жените:
- грижа за здравјето на жените во текот на бременоста (прегледи во советувањата, патронажни посети, контрола на забите, лабораториски анализи и др.);
 - работа на планирање на семејството и упатување на жените за примена на современи методи на контрацепција;
 - здравствено воспитување на жените.

IV

НИВО НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА И СОСТОЈБА НА МАЈКИТЕ И ДЕЦАТА ШТО ЌЕ СЕ ПОСТИГНЕ ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 1977 ГОДИНА

Врз основа на досегашното движење на показатели на здравствената состојба и заштита во последните години, Програмата за задолжителни видови на здравствена заштита и оваа програма, во 1977 година во Социјалистичка Република Македонија ќе биде достигнато следното ниво на здравствена состојба и заштита на мајките и децата:

1. стапката на смртноста на доенчињата во Републиката ќе опадне на околу 55,0‰;
2. процентот на родените со стручна помош ќе порасне на околу 77‰;
3. процентот на нелекуваните доенчиња пред смрт ќе опадне на околу 21‰, достигнувајќи 5,0 во градовите и 34,0 на селското подрачје;
4. опфатот на доенчињата во советувањата ќе биде над 80‰, а на бремените жени над 90‰ со просек по 2,6 посети по доенче и бремена жена;
5. патронажната служба ќе изврши во просек по 2 посети кај доенчињата и 1 посета кај децата во втората година од возраста, бремените и леунките;
6. во советувањата за контрацепција ќе се достигне ниво од 12 совети на 100 жени од фертилен период;
7. со систематските прегледи ќе бидат опфатени околу 27‰ од децата и младината на возраст од 7 до 19 години.

V**РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА**

За обезбедување на услови за подобро опфаќање на мајките и децата со основната здравствена заштита и извршување на мерките од специфичната заштита ќе се обезбеди следното:

1. проширување на мрежата на медицинските единици на селското подрачје со зголемување бројот на вработените здравствени работници;
2. самоуправните интересни заедници на здравството и здравственото осигурување, при договарањето на здравствената заштита со здравствените работни организации од своето подрачје, да ѝ дадат приоритетно место на здравствената заштита на мајките и децата и на обезбедувањето услови за работа на медицинските единици на село;
3. Во текот на 1977 година здравствената заштита на селското подрачје ќе се спроведува од здравствените работници утврдени според следната табела:

Општини	Здравствени станици				Лекари				Мед. сестри		Акушерки	
	Со стален лекар		Со поврем. посети од лекар		Стални		Повремени		1976	1977	1976	1977
	1976	1977	1976	1977	1976	1977	1976	1977				
Берово	—	1	6	6	—	1	4	—	2	2	4	4
Битола	1	1	9	10	1	1	9	10	13	14	14	14
Брод М.	2	3	3	3	4	4	1	3	—	—	7	8
Валандово	—	—	2	2	—	—	1	1	1	2	1	2
Виница	—	1	4	3	—	1	1	1	—	1	5	5
Гевгелија	3	3	5	5	4	4	1	1	—	2	5	5
Гостивар	7	7	4	4	8	8	3	3	23	23	22	23
Дебар	2	3	2	2	2	3	2	1	5	4	4	4
Делчево	2	2	4	4	3	4	—	—	10	10	5	5
Д. Хисар	1	2	1	1	4	4	1	1	6	6	5	5
Кавадарци	2	2	1	1	2	2	1	1	3	3	10	10
Кичево	2	2	2	3	2	3	1	2	4	6	3	6
Кочани	1	3	2	—	1	3	2	—	1	2	5	6
Кратово	1	2	3	3	1	2	3	3	2	3	1	2
Кр. Паланка	1	1	3	4	1	1	3	4	4	6	2	2
Крушево	—	—	3	3	—	—	3	4	2	2	5	6
Куманово	6	6	8	8	6	6	6	6	14	16	6	6
Неготино	1	2	3	4	1	2	1	2	5	5	3	5
Охрид	5	5	7	7	6	6	—	—	5	5	3	4
Прилеп	4	6	1	—	4	6	3	—	2	3	14	15
Пробиштип	1	1	—	—	1	1	—	1	—	—	2	3
Радовиш	1	1	2	2	1	1	2	2	—	1	2	3
Ресен	1	1	2	2	1	1	—	—	1	2	3	3
Св. Николе	2	2	3	3	1	2	3	3	3	3	4	4
Скопје	18	18	—	1	29	29	—	1	26	30	19	21
Струга	7	7	7	7	9	9	1	2	25	25	11	11
Струмица	8	9	4	5	8	9	4	5	22	22	13	14
Тетово	11	12	2	4	14	15	2	4	45	48	19	22
Т. Велес	6	8	—	1	6	8	—	1	4	6	7	9
Штип	1	1	6	6	1	1	6	6	2	2	8	8
СРМ	97	112	99	104	121	137	64	68	230	254	212	235

4. обезбедување на нужните предуслови за нормална работа на екипите составени од лекар, медицинска сестра и акушерка;

5. обезбедување на стручно-методолошка помош на здравствените работници од селските медицински единици од страна на специјализираните кадри на Заводот за здравствена заштита на мајки и деца и локалните педијатри и гинеколози. Да се изготват летоци со здравствено-просветна содржина од областа на заштитата на мајките и децата;

6. следење извршувањето на плановите за работа на медицинските единици на село од страна на медицинските центри, односно здравствените домови;

7. тесна соработка на службата за здравствена заштита на мајки и деца на здравствените пунктови на село, Црвениот крст, конференциите за општествена активност на жените и сите други органи и организации кои можат да придонесат за остварување целите на Програмата;

8. врз основа на оваа програма, собранијата на општините треба да изготват и усвојат свои програми, во кои како минимум треба да бидат застапени планираните подобрувања (зголемувања) на медицинскиот персонал на градското подрачје и зацртаното ниво на мерки за здравствена заштита;

9. во програмите на општините треба да бидат прецизно определени изворите за финансирање;

10. сите медицински единици треба да бидат опремени со неопходната медицинска опрема и моторно возило според карактеристиките на теренот;

11. здравствената заштита на населението ќе се укажува по единствена методологија т.е. ќе се применува активниот — диспанзерскиот метод на здравствена заштита. Плановите за работа на медицинските единици на село ќе бидат изготвени со помош на Заводот за здравствена заштита на мајки и деца;

12. на крајот на годината собранијата на општините ќе усвојат извештај за реализацијата на Акционата програма на своето подрачје.

VI ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Во реализацијата на Акционата програма ќе учествуваат општинските и основните заедници на здравството и здравственото осигурување, општините, Републиката и Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување.

За реализација на Акционата програма, Републиката ќе партиципира со средства во висина од 5.750.000 динари од Буџетот на Републиката.

Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување ќе партиципира со средства во висина од 3.700.000 динари.

Предлог за распределба на средствата со кои Републиката и Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување учествуваат во спроведувањето на Акционата програма по намена и општини ќе изготви Комисијата за следење спроведувањето на Акционата програма за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца, врз основа на економски и медицински критериуми што таа ќе ги утврди.

38.

Врз основа на член 78 од Законот за средствата за работа на органите на управата („Службен весник на СРМ“ бр. 29/73), републичкиот секретар за финансии донесува

У П А Т С Т В О ЗА НАЧИНОТ НА ИЗГОТВУВАЊЕТО НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА НА ОРГАНИТЕ НА УПРАВАТА ЗА 1976 ГОДИНА

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

1. Органите на управата и органите и организациите што вршат работа од општ интерес за Републиката односно општината (во натамошниот текст: органи на управата), завршната сметка за

1976 година, ја изготвуваат според Законот за средствата за работа на органите на управата (Законот) и на начин и во роковите утврдени со ова упатство.

Одредбите на ова упатство се однесуваат и на судовите, јавните обвинителства, јавните правобранителства, органите за спроведување на прекршочната постапка и органите за извршување на кривичните санкции, стручните служби на Собранието на Републиката односно општината и нивните политичко-извршни органи, како и на органите за внатрешни работи.

2. Органите на управата се должни завршната сметка за 1976 година да ја состават врз основа на податоците од своето книговодство односно деловните книги и други евиденции што се заклучуваат на крајот на годината со состојба на 31 декември 1976 година.

3. Состојбата на средствата и нивните извори органот на управата ја утврдува со попис (инвентарисување).

4. Органите на управата својата завршна сметка ја составуваат на обрасците:

— завршна сметка на органот на управата (Образец ЗСОУ-I); и

— заклучен лист на 31 декември 1976 год. (Образец ЗСОУ-II).

5. Покрај обрасците од претходната точка, Органите на управата со завршната сметка изготвуваат и извештај за финансиското и материјалното работење.

6. Органот на управата кој во својот состав, во смисла на член 22 од Законот, има и работни единици со самостојна пресметка за вршење стопанска дејност, за кои водат посебно книговодство според контниот план на организациите на здружениот труд, ја составуваат завршната сметка за таа дејност според прописите и обрасците што важат за организациите на здружениот труд од стопанството.

II. СОСТАВУВАЊЕ НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА

Во образецот ЗСОУ-I се искажуваат:

— билансот на состојбата на 31 декември 1976 година;

— финансискиот резултат на средствата за редовна дејност;

— збирна пресметка на средствата за посебни намени; и

— посебни податоци.

A. Биланс на состојбата на 31 декември 1976 година

Внесувањето на податоците во Билансот на состојбата на 31 декември 1976 година образецот ЗСОУ-I се врши на следниов начин:

1) под реден број 1 до 54, се внесуваат податоците од соодветните конта означени во колона 2 на овој образец.

Органите на управата под реден број 1 до 54 внесуваат податоци за средствата и за изворите на средствата според состојбата утврдена со пописот на материјалните вредности, побарувања и обврските на 31 декември 1976 година, а според класификацијата на податоците од образецот. За внесување на овие податоци се користат и расположливите евиденции за состојбата на тие средства и на нивните извори, како и изворите за состојбата на сметката кај Службата на општественото книговодство (во натамошниот текст: Службата) и банките;

2) под реден број 4 и 11 се внесуваат книговодствените отписи пресметани на крајот на годината со примена на стапките за амортизација определени со важечките прописи;

3) под реден број 6, 7, 9 и 10 се внесуваат и средствата на пресметаната и уплатената амортизација по стапките пропишани од страна на општествено-политичката заедница ако е со прописите на општествено-политичката заедница воведена амор-

тизација на предмети на опрема или на предмети од заедничката потрошувачка, односно салдата на соодветните конта 020, 021 и 048 на крајот на годината;

4) под реден број 23 се искажува состојбата на залихите на материјали и ситен инвентар за редовната дејност и состојбата на залихите на материјали и ситен инвентар на стопанските дејности од помал обем, кои во смисла на прописите за книговодство и Контниот план на органите на управата не се сметаат како стопански дејности. Ако некој орган на управата преку посебните аналитички конта на синтетичките конта 312 и 362 евидентирал залихи и промет на материјал и ситен инвентар и на стопански дејности од помал обем, тој под овој реден број ја искажува состојбата на залихите на материјал и ситен инвентар евидентиран на посебните аналитички конта на синтетичките конта 312 и 362;

5) под реден број 35, 39 и 43 се внесуваат и средствата што врз основа на конечната распределба по завршната сметка се распоредени во фондовите наведени под тие редни броеви; и

6) кај органите на управата состојбата на средствата на 31 декември 1976 година на жиро-сметката на редовната дејност, на жиро-сметката за посебни намени, на жиро-сметката на фондот на опремата и на жиро-сметките на другите фондови ја сочинуваат средствата на тие сметки на 31 декември 1976 година, зголемени за средствата распоредени на тие сметки до 31 јануари 1977 година (доколку е продолжена буџетската година).

Средствата примени во текот на месец јануари 1977 година што се однесуваат за 1976 година, органите на управата ќе ги прокнижат во своето книговодство под 31 декември 1976 година со одобрување на соодветните конта, на приходите од буџетот по основ на редовната дејност, на посебните намени и фондови на органите на управата врз товар на буџетот на Републиката односно општината, додека книжењата по изводот од Службата ќе ги спроведат со задолжување на жиро-сметката на редовната дејност, на жиро-сметката на посебни намени и на жиро-сметката на фондовите, во корист на соодветните конта на буџетот на Републиката односно општината во тековните книжења во јануари 1977 година.

Б. Финансиски резултати на средствата за редовната дејност

Во делот Б-финансиски резултат на средствата за редовна дејност од образецот ЗСОУ-I се искажува извршената пресметка на остварените и потрошените средства за вршење на редовната дејност и конечната распределба на средствата за вршење на редовната дејност за лични доходи, за издвојување во фондови, за пренос во наредната година и за уплатување во буџетот.

Во овој дел износите се внесуваат врз основа на книговодствените податоци од соодветните конта, а имено:

1) под реден број 55 — пренесените средства што во конечната распределба на средствата по завршната сметка за претходната година се распоредени за финансирање на редовната дејност во наредната година. Под овој реден број се искажува почетната состојба на контото 702;

2) под реден број 57 и 58 пренесените средства на органот на управата во текот на годината од буџетот на општествено-политичката заедница на жиро-сметката за вршење на неговата редовна дејност. Под овој реден број се искажува состојбата на пренесените средства од буџетот во текот на тековната година, искажани на побарувачката страна на аналитичките конта 700/0 и 700/1, издвоено за лични доходи и за материјални расходи.

Органите на управата што вршат работи за повеќе општествено-политички заедници (заеднички органи и на кои средствата за вршење на редовната дејност им се обезбедуваат од буџетот на повеќе општествено-политички заедници), должни се како

прилог кон овој образец да изработат спецификација на средствата под реден број 57 и 58 со износите што за вршење на редовната дејност ги примиле од буџетот на секоја одделна општествено-политичка заедница;

3) под реден број 59 — остварените сопствени приходи на органот на управата што општествено-политичката заедница, во смисла на член 16, став 2 од Законот.

Под овој реден број се искажуваат остварените сопствени приходи на крајот на годината на контото 701, како и приходите искажани на посебното аналитичко konto на синтетичкото konto 750 од стопанската дејност од помал обем, намалени за состојбата на крајот на годината на контото 120 по истиот основ, ако органот на управата ги користел контата од групата 75 односно 76 за евидентирање на работењето на стопанската дејност од помал обем;

4) под реден број 60 — остварените вонредни приходи искажани на контото 780;

5) под реден број 61 — се искажува делот на трошоците (обврските) кои се исплатени директно од буџетот во текот на 1976 година. Под овој реден број се искажуваат книжените (исплатените) обврски на контото 208.

6) под реден број 63 — извршените набавки на потрошен материјал и на ситен инвентар и на извршените услуги. Под овој реден број се искажува состојбата на крајот на годината на контото 712 и 713 и дел од 760.

Органите на управата што вршеле и стопанска дејност од помал обем кое не се смета за стопанска дејност во смисла на член 22 од Законот односно прописите за книговодството и Контниот план на органите на управата, под тој реден број ја искажуваат и состојбата на посебните аналитички контата на синтетичкото konto 760 за извршените набавки на потрошените материјали и на ситен инвентар на стопанските дејности од помал обем;

7) под реден број 64 — пресметаната амортизација за тековната година, ако со прописите на општествено-политичката заедница е воведена амортизација на предмети и опрема.

Под овој реден број се искажува состојбата на пресметаната амортизација на крајот на годината, искажана на контото 715 за недвижностите, и за предметите и опремата на контото 761 за стопанската дејност од помал обем;

8) под реден број 67 — други неспоменати и вонредни расходи, се внесуваат податоците евидентирани на контото 714, на посебните аналитички контата на синтетичкото konto 762 за трошоците на стопанските дејности од помал обем и на контото 781, за вонредните расходи на органите на управата;

9) под реден број 69 — средствата што со завршната сметка на органот на управата, врз основа на конечната распределба на средствата за вршење на редовната дејност, се распоредуваат за лични доходи, за фондовите на органот на управата, за пренос во наредната година и за пренесување во буџетот.

Под овој реден број се искажува состојбата на контото 790, која се добива по спроведено пренесување на средствата, односно по задолжување на соодветните контата на групите контата 70, 71, 78 и со пренесување на салдото од контото 796, кај оние органи на управата што на контата од групите 75 и 76 ги книжеле трошоците на стопанските дејности од помал обем;

10) под реден број 70 до 77 — исплатените износи на аконтации на лични доходи со соодветните придонеси од личните доходи, заклучно со 31 декември во тековната година. Ако некој орган на управата пресметаните аконтации на личните доходи за декември не ги исплати до 31 декември во тековната година, тој пресметаните аконтации на личните доходи за декември нема да ги искаже под реден број 71 туку под реден број 79, каде ќе ја пренесе состојбата од контото 246;

11) под реден број 79 — разликата помеѓу исплатените аконтации на личните доходи до 31 декември во тековната година и остварените лични доходи, што треба да им се исплатат на работниците врз основа на одлука за конечната распределба.

Во овој реден број се искажува износот на пресметаните лични доходи (со придонесите од личните доходи и според личните доходи) прикажани на контото 246, по спроведеното книжење на распоредот на резултатите од финансирањето на редовната дејност;

12) под реден број 80, 81 и 82 — средствата што со завршната сметка за тековната година врз основа на конечната распределба на средствата за вршење на редовната дејност се распоредени во тие фондови. Под тие редни броеви се искажуваат износите, кои преку контото 791 и контото 796 — за стопанските дејности од помал обем се прокнижени на соодветните контата 900, 940 и 980;

13) под реден број 83 — соодветниот дел од средствата за вршење на редовната дејност што органот на управата ги пренесува во наредната година, заради извршување на обврските односно задачите за кои тие средства му биле обезбедени, а кои обврски односно задачи тој не ги извршил до 31 декември во тековната година.

Под овој реден број се искажува, по спроведениот распоред на книжењето на резултатите од средствата за финансирање на редовната дејност во контото 791 и контото 796 — за стопанските дејности од помал обем, (прокнижениот износ на контото 702); и

14) под реден број 84 — непотрошениот дел од средствата за вршење на редовната дејност, што врз основа на одлука на собранието на Републиката односно општината се враќаат во буџетот.

Под овој реден број се искажува, по спроведениот распоред на книжењата на резултатите од средствата за финансирање на редовната дејност, износот што се уплатува во буџетот, а кој е прокнижен на контото 279.

В. Збирна пресметка на средствата за посебни намени

Во делот В од образецот ЗСОУ-1 се искажува збирната пресметка на средствата за посебни намени, т. е. се искажуваат средствата што на органот на управата му се обезбедени за посебни намени, без оглед на тоа дали тие средства се користат непосредно од буџетот или пак по пат на посебна сметка, како и без оглед на тоа дали органот на управата ги користи тие средства за извршување на своите посебни задачи или само се појавува како носител на средствата за посебни намени, па ги распределува на други корисници (средства за дејност на општествено-политичките организации и здруженија на граѓани, средства за вршење определени услуги и др.).

Во овој дел од образецот се искажуваат во вкупен износ сите остварени и користени средства за посебни намени, без оглед на тоа дали обезбедените средства за посебни намени се користени по пат на акредитиви, врз основа на донесена пресметка за користење на средствата за посебни намени или непосредно преку посебната сметка.

Ако средствата за посебни намени што се предвидени во буџетот за набавка на опрема се пренесени директно во фондот на опремата на органот на управата, тие не се искажуваат во овој дел на образецот.

Во завршната сметка на органот на управата не се искажуваат оние средства за посебни намени што се распоредени во буџетот на општествено-политичката заедница како дополнителни средства (дотации), што им се даваат на други општествено-политички заедници.

Во делот В од образецот ЗСОУ-1 се искажува:

1) под реден број 86 — пренесените непотрошени средства од претходната година, ако е определено непотрошените средства на органот на управата

да се пренесат и да се користат во наредната година.

Под овој реден број се искажува прокнижениот износ на посебното аналитичко konto 105, односно прокнижената почетна состојба на соодветното аналитичко konto на синтетичкото konto 721 во тековната година;

2) под реден број 87 — средствата дозначени на органот на управата за посебни намени предвидени со буџетот за тековната година и средствата што се користат непосредно од буџетот. Под овој реден број се искажува износот прокнижен на посебните аналитички konta на синтетичките konta 720 и 721, по одбивање на износот на пренесените средства по завршната сметка за претходната година прокнижен на овие konta;

3) под реден број 89 — разни непредвидени средства што не се искажани под реден број 86 до 88 на овој образец, а кои се евидентирани на посебните аналитички konta на синтетичкото konto 721;

4) под реден број 90 — неспоменати и вонредни приходи, се внесуваат средствата добиени на име камати од орочени средства и др.;

5) под реден број 92 до 106 — потрошокот на средствата по видовите на посебните намени. Потрошокот на тие средства е евидентиран на посебните аналитички konta на групата konta 73 (без контото 739);

6) под реден број 109 — средствата определени за пренос во наредната година, ако е определено непотрошените средства за посебни намени да можат да се користат во наредната година.

Под овој реден број се искажува дел од износот прокнижен на долговната страна на контото 739, што се пренесува во наредната година; и

7) под реден број 110 — дел од непотрошените парични средства за посебни намени што по истекот на тековната година се пренесуваат во буџетот, а кои се прокнижени на долговната страна на контото 739.

Заклучен лист на 31 декември 1976 година

Во образецот ЗСОУ-II — Заклучен лист на 31 декември 1976 година, се внесува состојбата по сите пропишани синтетички односно аналитички konta и тоа по редоследот како што е пропишан со книговодството и Контниот план на органите на управата.

Органите на управата во овој образец ги искажуваат збировите по секоја класа на konta од Контниот план. Вака искажаните зборови по класите се внесуваат во збирната рекапитулација на образецот.

Сите konta што се отворени при расчленувањето на билансот или во текот на годината се запишуваат по ред во тој образец, без оглед дали тие искажуваат некоја состојба (салдо) или се израмнети.

Попис на состојбата на средствата и на изворите на тие средства

Работата на пописот опфаќа:

1) утврдување, мерење, пребројување и поблиско опишување на материјалните вредности и утврдување на другите средства и на нивните извори, како и внесување на тие податоци во пописните листи;

2) процена на средствата наведени во одредбата под 1) на овој став.

Процената на средствата се врши според книговодствените вредности, односно според набавените вредности на потрошените материјали и на ситниот инвентар;

3) утврдување на разликата помеѓу состојбата на средствата и изворите на средствата утврдени со пописот и нивната состојба искажана во книговодството, како и утврдување на причината поради која настанала разликата.

Податоците од книговодството се внесуваат во пописните листи дури по извршениот попис.

Пописот на средствата на опремата, на средствата на заедничката потрошувачка и на недвижностите ги опфаќа сите средства што се наоѓаат кај органот на управата.

Пописот на материјалите и на ситниот инвентар по посебните пописни листи ги опфаќа: материјалите за редовната дејност, материјалите за посебни намени, материјалите за вршење на стопанска дејност, ситниот инвентар за редовна дејност, ситниот инвентар за посебни намени и ситниот инвентар за вршење на стопанска дејност.

Со пописот се опфаќаат и средствата што не му припаѓаат на органот на управата, а кои кај него се наоѓаат, како и средствата што му припаѓаат на органот на управата но не се наоѓаат кај него, туку кај друг корисник (на чување, услуга, закуп и сл.).

Средствата што не му припаѓаат на органот на управата ги искажува во посебни пописни листи и органот на управата е должен еден примерок од пописната листа да му достави на корисникот на општествени средства на кој тие средства му припаѓаат.

Средствата што му припаѓаат на органот на управата, а се наоѓаат кај друг корисник на општествени средства (на услуга, закуп, поправка и сл.), посебно се искажуваат во пописните листи. Пописот на овие средства се врши врз основа на податоците од книговодството, односно од другите документи, а податоците добиени со пописот посебно се искажуваат во пописните листи.

Вредноста на средствата на опремата и на средствата на заедничката потрошувачка што при пописот ќе се најдат како вишок и за кои не е позната набавната цена ги проценува комисијата за попис по пазарната цена на таквото средство, намалена за степенот на истрошеноста.

Пописот на готовите пари, чекови и странски средства за плаќање се врши со запишување на износите добиени со броење, а податоците добиени со пописот посебно се искажуваат во пописните листи.

Извештај за финансиското и материјалното работење во 1976 година

Органите на управата во овој извештај треба да дадат приказ за одобрените и искористените средства во текот на 1976 година. При тоа, потребно е да се даде посебен осврт за ефектите во реализацијата на одделните задачи, односно за намените за кои се одобрени средствата.

Исто така, потребно е да се искаже состојбата на средствата на фондовите на органот на управата и за употребата.

III. ДОСТАВУВАЊЕ НА ЗАВРШНА СМЕТКА

Завршната сметка му се доставува на органот на управата надлежен за работите на буџетот (еден примерок) и на Службата на општественото книговодство кај која се води жиро-сметката на органот (два примерка) најдоцна до 28 февруари 1977 година.

IV. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

1. Обрасците ЗСОУ-I и ЗСОУ-II се отпечатени кон ова упатство и се негов составен дел.

2. Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 09-279/1

3 февруари 1977 година

Скопје

Републички секретар за
финансии,
Ристо Филиповски, с. р.

СР _____
ОПШТИНА _____

Образец ЗСОУ-I

ЗАВРШНА СМЕТКА НА ОРГАНОТ НА УПРАВАТА

(назив на органот на управата)

А. БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ 1976 ГОДИНА

(во динари без пари)

Ред. број	Класа, група конто	Опис	Состојба на 31 декември	
			во претходната година	во тековната година
1	2	3	4	5

А. АКТИВА

I. СРЕДСТВА НА НЕДВИЖНОСТИТЕ И ОПРЕМАТА

1	000, 001 дел 004	Недвижности		
2	003 и дел 004	Предмети на опремата		
3	005, 006 008	Средства во изградбата и други средства		
4	010, 011	Исправка на вредноста на недвижностите и опремата		
5		Сегашна вредност на недвижностите и опремата (1 до 3 минус 4)		
6	Дел 020 Дел 021	Слободни парични средства, недвижности и опрема		
7	Дел 020 Дел 021	Издвоени парични средства, недвижности и опрема		
8		СЕ I (5 до 7):		

II. СРЕДСТВА НА ЗАЕДНИЧКАТА ПОТРОШУВАЧКА

9	040, 041 дел 047	Недвижности на средствата на заедничката потрошувачка		
10	042 и дел 047	Опрема на средствата на заедничката потрошувачка		
11	049	Исправка на вредноста на средствата на заедничката потрошувачка		
12		Сегашна вредност на средствата на заедничката потрошувачка (09 + 10 минус 11)		
13	046	Средства на заедничката потрошувачка во изградбата и доработката		
14	дел 048	Слободни парични средства на заедничката потрошувачка		
15	дел 048	Издвоени парични средства на заедничката потрошувачка		
16	045	Побарување и други права од средствата на заедничката потрошувачка		
17		СЕ II (12 до 15):		

III. СРЕДСТВА НА ПОСТОЈАНАТА РЕЗЕРВА

18	080	Средства на постојаната резерва		
----	-----	---------------------------------	--	--

IV. СРЕДСТВА ВО ПРЕСМЕТКАТА

1. За редовна дејност

19	100	Средства на жиро-сметката		
20	дел 110 112, 113	Благајна и други парични средства		
21	120	Купувачи од средствата за редовна дејност		
22		Чекови, меници и отворени неотповикливи документарни акредитиви		
23	310, 360 312, 362	Материјал и ситен инвентар за редовна дејност		
24		Други средства во пресметката по основ на редовна дејност		
25		СЕ (19 до 24):		

1	2	3	4	5
2. За посебни намени				
26	105	Средства на жиро-сметка		
27	дел 110 112, 113	Благајна и други парични средства		
28	311, 361	Материјал и ситен инвентар за посебни намени		
29		Чекови, меници и створени неотповикливи докумен- тарни акредитиви		
30		Други средства во пресметката за посебни намени		
31		СЕ (26 до 30):		
32		ВКУПНА АКТИВА (8 + 17 + 18 + 25 + 31):		

Б. ПАСИВА**1. ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА НА НЕДВИЖНОСТИТЕ
И ОПРЕМАТА**

33	Дел 91	Сопствени извори на недвижностите		
34	Дел 91	Кредити за недвижности		
35	900	Фонд на опремата		
36	901	Кредити за набавка на опрема		
37	902	Други извори на опрема		
38		СЕ (33 до 37):		

**II. ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА НА ЗАЕДНИЧКАТА
ПОТРОШУВАЧКА**

39	940	Фонд на средствата на заедничката потрошувачка		
40	941	Кредити за средствата на заедничката потрошувачка		
41	942	Други извори на средствата на заедничката потрошу- вачка		
42		СЕ (39 до 41):		

**III. ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА НА ПОСТОЈАНАТА
РЕЗЕРВА**

43	980	Резервен фонд		
----	-----	---------------	--	--

IV. ДРУГИ ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА**1. За редовна дејност**

44	246, 702 дел 909	Нераспоредени средства и други сопствени извори		
45	200	Обврски спрема добавувачите		
46		Обврски спрема авали по меници и гарант		
47		Други извори и обврски на средствата за редовна дејност		
48		СЕ (44 до 47):		

2. За посебни намени

49	дел 72 дел 909	Нераспоредени средства и други сопствени извори		
50	201	Обврски спрема добавувачите		
51		Обврски спрема авали по меници и гарант		
52		Други извори и обврски за посебни намени		
53		СЕ (49 до 52):		
54		ВКУПНА ПАСИВА (38 + 42 + 43 + 48 + 53):		

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Б. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ НА СРЕДСТВАТА ЗА РЕДОВНА ДЕЈНОСТ**1. РАСПОЛОЖИВИ СРЕДСТВА**

55	702	Средства пренесени по завршната сметка од претходната година
56	700	Пренесени средства од буџетот од тоа:
57		— за лични доходи
58		— за други потреби
59	701	Средства остварени од приходи што органот на управата ги остварува со својата дејност
60	780	Вонредни приходи
61	208	Дел од трошоците (обврските) на органот наплатени непосредно од буџетот
62		СЕ: 1 (55 до 61):

II. ИСКОРИСТЕНИ СРЕДСТВА

63	712, 713 и дел од 760	Набавка на потрошен материјал и ситен инвентар и извршување на производствени услуги
64	715 761	Амортизација
65		Даноци и придонеси на личните примања
66		Даноци и придонеси на личните примања
67	714 762 781	Други неспоменати и вонредни расходи
68		СЕ: (63 до 67):
69	790	Средства за распределба (62 минус 68)

II. РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВАТА

70		Пресметани аконтации на нето личните доходи — вкупно Од тоа:
71	240/0	— за работа во редовното време
72	240/1	— за работа подолга од полното работно време
73	Дел 711 765	Пресметани нето лични доходи за дополнителна работа
74	Дел 711 и дел 765	Пресметани лични примања по основ на граѓанско-правен однос (нето)
75		Даноци и придонеси на личните доходи и на личните примања
76		Придонес за станбена изградба — вкупно
77	Дел 203	Обврски за даноците и придонесите од доходот (средствата) на работната заедница
78		СЕ: (70 до 77):
79	246	Остварени а неисплатени лични доходи со даноци и придонеси
80	900	За фонд на опремата
81	940	За фонд на заедничката потрошувачка
82	980	За резервниот фонд (постојана резерва)
83	702	За пренос во наредната година
84	279	За пренос (уплата) во буџетот
85		СЕ РАСПОРЕДЕНО (78 до 84 = 62 минус 68)

В. ЗБИРНА ПРЕСМЕТКА НА СРЕДСТВАТА ЗА ПОСЕБНИ НАМЕНИ**I. РАСПОЛОЖИВИ СРЕДСТВА**

86	Дел 72	Средства пренесени од претходната година
87	Дел 72	Дозначени или непосредно користени средства од буџетот
88		Средства остварени од приходи што органот на управата ги остварува со своја дејност
89	Дел 72	Приходи според посебни прописи
90		Неспоменати и вонредни приходи
91		СЕ (86 до 90):

1	2	3	4	5
II. ИСКОРИСТЕНИ СРЕДСТВА				
92	Дел 732	Набавка на материјал и на ситен инвентар и извршени производствени услуги		
93	Дел 732	Инвестициони вложувања		
94	Дел 730	Пресметани нето надоместоци на личните доходи на функционери		
95	Дел 730	Пресметани нето лични доходи		
96	Дел 730	Пресметани нето лични примања		
97	Дел 730	Даноци и придонеси на личните доходи и на личните примања		
98	Дел 730	Исплатени стипендии		
99	Дел 733	Исплата на населението во готово по основ на социјални давачки, вклучувајќи го и сместувањето на децата и возрасните кај други семејства		
100	Дел 733	Исплати во готово по основ на боречки права		
101	Дел 733	Други исплати на населението во готово		
102	Дел 734	Интервенции во стопанството		
103	Дел 734	Инвестиции во стопанството		
104	Дел 733	Трошоци за здравствена заштита на товар на буџетот		
105	Дел 733	Трошоци за сместување на возрасни и деца во установи		
106		Неспоменати трошоци и преноси на средства		
107		СЕ (92 до 106):		

НЕПОТРОШЕНИ СРЕДСТВА (91 минус 107)

108	Од тоа:	
109	739	— за пренос во наредната година
110	739	— за уплата (пренос) на буџетот

Г. ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ

111	Просечен број на вработени
112	Просечен број на функционери
113	Исплати од средствата на фондовите — за набавка на опрема
114	— отплати по кредити за опрема и недвижности
115	— за набавка и изградба на станови
116	— лични примања од средствата на заедничката потрошувачка
117	Издвоено во средствата на заедничката потрошувачка од пресметаниот придонес за станбена изградба
118	Достасани ненамирани обврски: — за набавен материјал и производствени услуги
119	— за набавена опрема
120	— за набавени станови и станови во изградба
121	— за недвижности во изградба
122	— за набавка и изработка на предмети на заедничката потрошувачка
123	— за достасани анuitети
124	— за здравствена заштита на граѓаните
125	— за интервенции во стопанството (премии, регреси, компензации и др.)
126	— други обврски (без обврските за лични доходи и лични примања на работниците и функционерите)
127	СЕ (111 до 126):

Ден — 197 — год.

РАКОВОДИТЕЛ НА
СМЕТКОВОД-
СТВОТОПРЕТСЕДАТЕЛ НА
СОВЕТОТ НА РАБОТ-
НАТА ЗАЕДНИЦА,СТАРЕШИНА НА
ОРГАНОТ НА УП-
РАВАТА,

ОРГАН НА УПРАВАТА _____
 МЕСТО _____
 СР МАКЕДОНИЈА

Образец ЗСОУ-II

ЗАКЛУЧЕН ЛИСТ
 на 31 декември 1976 год.

Број на контото	Назив на контото	Почетна состојба на 1 јануари те- ковната година		Промет од 1 јану- ари тековната го- дина до 31 декем- ври тековната го- дина без почетната состојба		Вкупен промет во тековната година со почетната состојба		Состојба на 31 де- кември тековната година	
		Должи	побарува	Должи	побар.	Должи	побар.	Должи	побар.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

РЕКАПИТУЛАЦИЈА

Класа 0

Класа 1

Класа 2

Класа 3

Класа 7

Класа 9

Сè вкупно:

На _____ 197 — година

Раководител
 на сметководството,

Претседател
 на советот на работната
 заедница,

Старешина
 на органот на упра-
 вата,

СУДСКИ ОГЛАСИ

ОКРУЖЕН СУД ВО СКОПЈЕ

Пред Окружниот суд во Скопје е заведен спор за развод на брак по тужбата на тужителот Камилов Ибраим од Куманово, ул. „Доне Божинов“ бр. 30, против тужената Анастасија Камилова, родена Учуруганова, певачица, без место на престој и непозната адреса.

Се повикува тужената Анастасија Камилова да се јави во судот или да ја соопшти својата точна адреса во рок од 30 дена по објавувањето на огласот. Во спротивно ќе ѝ биде одреден старател, во смисла на член 77 од ЗПП, кој ќе ги застапува нејзините интереси до окончувањето на спорот.

Од Окружниот суд во Скопје, П. бр. 1866/76.
 (13)

ОПШТИНСКИ СУД ВО ПРИЛЕП

При Општинскиот суд во Прилеп под Р. бр. 991/76 година се води постапка за прогласување на умрен на исчезнатиот Тале Петкоски, роден во текот на месец мај 1882 година во Прилеп. Се претпоставува дека загинал во текот на месец јуни 1916 година, кога бил одведен од тогашната власт во затвор. Се повикува истиот, доколку е жив, или секое лице кое знае нешто за него да јави во овој суд во рок од 3 месеци од денот на објавувањето на огласот во „Службен весник на СРМ“. Во спротивно, по истекот на предвидениот рок и изведувањето на останатите докази, споменатото лице ќе биде прогласено за умрено.

Од Општинскиот суд во Прилеп, Р. бр. 991/76 од 25. I. 1977 година.
 (12)

КОНКУРСИ

РЕПУБЛИЧКАТА ЗАЕДНИЦА НА ЗДРАВСТВОТО И ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ — СКОПЈЕ врз основа на член 9 став 1 алинеја 2 од Самоуправната спогодба за меѓусебните односи во здружениот труд

распишува
КОНКУРС

за пополнување на работните места:

1. Лекар — советник;
 2. Стручен соработник за економски прашања.
- Покрај општите услови предвидени со Законот за меѓусебните односи во здружениот труд, кандидатите треба да ги исполнуваат и следните посебни услови:
- за работното место под 1 — лекар специјалист и 6 години работно искуство по дипломирањето,
 - за работното место под 2 — дипломиран економист со 3 години работно искуство по дипломирањето.

Молбите се доставуваат до Стручната служба на Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување — Скопје.

Со молбите се доставуваат:

- диплома за степенот на образованието,
- извод од матичната книга на родените,
- уверение за здравствена положба,
- доказ за движењето во службата.

Некомплетираните документи нема да се земаат предвид.

Личниот доход ќе се определи според Самоуправната спогодба за основите и мерилата за стекнување и распределба на средствата за лична и заедничка потрошувачка на работниците на Стручната служба на Републичката заедница на здравството и здравственото осигурување.

Конкурсот трае 15 дена од денот на објавувањето.

Трговското претпријатие на големо и мало „Солун“ — Прилеп

р а с п и ш у в а

КОНКУРС

за избор на директор.

У с л о в и :

Кандидатот покрај условите предвидени со Законот за меѓусебните односи на работниците во здружениот труд и другите законски прописи за именување директор, треба да ги исполнува и следните услови:

— да има висока стручна спрема или виша стручна спрема, со над 5 години работно искуство на раководни работни места, или

— да е висококвалификуван работник со работно искуство, со над 8 години на раководни работни места од структурата во трговијата од областа на прометот со авто грана или прехранбени производи;

— да не е со правосилна судска пресуда осудуван за кривично дело против народот и државата, народното стопанство, општествениот и приватен имот, службената должност и против остварувањето на правата и самоуправувањето;

— да поседува морално-политички квалитети и организаторски способности.

Со пријавата кандидатот треба да достави:

— диплома за завршен факултет,

— доказ за работен стаж,

— уверение дека не е осудуван, и

— уверение дека не е под истрага.

Личниот доход е утврден со Самоуправната спогодба за распределба на средствата за лични доходи на ООЗТ.

Конкурсот е отворен 15 дена од денот на објавувањето. (16)

Работничкиот совет на Фабриката за обоени метали „КУПРОМ“ — Скопје

р а с п и ш у в а

ОГЛАС

за пополнување на слободното работно место:

1. Шеф на сметководството.

У с л о в и :

Покрај општите услови утврдени со Законот, кандидатите треба да ги исполнуваат и следните посебни услови:

— да имаат завршено виша или средна школска спрема од економски смер;

— да имаат најмалку 5 години работно искуство во структурата и работа во сметководство;

— да поседуваат морално-политички и работни квалитети за такво работно место;

— да не се осудувани и со судска одлука да не им е забрането вршењето должноста шеф на сметководство.

Кандидатите се должни со молбата да ги приложат сите потребни документи од кои ќе се види дека ги исполнуваат огласните услови.

Огласот е отворен 15 дена од денот на објавувањето.

Молбите ќе се поднесуваат до Фабриката „КУПРОМ“ — Скопје со ознака „за огласната комисија“.

Некомплетираните и неблаговремено пристигнатите молби нема да бидат земени предвид при разгледувањето. (17)

СОДРЖИНА

Страна

33. Одлука за утврдување на Програмата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца во Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1976—1980 година — — — — — 97
Програма за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца во Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1976—1980 година — — — — — 97
34. Одлука за утврдување на Програмата за подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во Социјалистичка Република Македонија за 1977 година — — — — — 99
Програма за подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во СР Македонија за 1977 година — — — — — 99
35. Одлука за утврдување на Програмата за подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во Социјалистичка Република Македонија за периодот 1976—1980 година — — — — — 102
Програма за подобрување на санитарно-хигиенската и епидемиолошката состојба во Социјалистичка Република Македонија за периодот 1976—1980 година — — — — — 103
36. Одлука за утврдување на Програмата за спроведување на задолжителните видови на здравствена заштита на населението во Социјалистичка Република Македонија во 1977 година — — — — — 106
Програма за спроведување на задолжителните видови на здравствена заштита на населението во Социјалистичка Република Македонија во 1977 година — — — — — 106
37. Одлука за утврдување на Програмата за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца во Социјалистичка Република Македонија во 1977 година — — — — — 109
Акциона програма за намалување високата смртност на доенчињата и малите деца во Социјалистичка Република Македонија во 1977 година — — — — — 110
38. Упатство за начинот на изготвувањето на завршната сметка на органите на управата за 1976 година — — — — — 111